

סוכם על ידי אבי שוע –

shuaavi@gmail.com

<http://www.cs.huji.ac.il/~shuaavi>

אני מקווה שהסיכומים יעזרו לכם ולעוד רבים – אבל אני חייב להעיר – יתכן, ואפילו סביר, שיש בה טעויות. **אני (ואף אחד אחר) לא לוקח אחריות** לאף ציון / בזק שיגרם בגלל הסיכום.

אבי שוע

25.10.2006

מרצה: דוד אנוך denoch@mscc.huji.ac.il

שעות קבלה: יום ג' – 11-12

ציון: 30% עבודת בית בסוף סמסטר א', 70% מבחן בית בסוף סמסטר ב'
שני הפרקים הראשונים נמצאים בל owl. כל מה שהוא לא dancy – סרוק ב High learn. אפשר להזמין את הפרקים הרלוונטים מ dancy בשירותי הצילום.

לא לומדים היסטוריה! סוף כל סוף.

הקורס הוא מבוא לאפיסטמולוגיה אנליטית.

ספקנות – סיבוב ראשון

יש הרואים את האפיסטמולוגיה כהתמודדות עם הספקנות. יש הטוענים שכל התמודדות עם ספקנות היא בזבוז זמן וזהו (אי אפשר לענות, או שזה לא מעניין), ושיש להתעלם מהבעיה הספקנית. **אנו, בעקבות Dancy, נתייחס לאתגרים הספקניים כאתגרים ראויים.** תאוריה אפיסטמולוגית שלא עונה לספקן לוקה בחסר, לדידנו. מצד שני, לא נתייחס לבעיה הספקנית כבעיה היחידה.

מאחר ואנו לומדים מבוא לאפיסטמולוגיה, אזי הספקנות היא נושא מצוין למבוא לאפיסטמולוגיה. מה אומר הספקן? כי האמנה¹ מכל סוג שהוא (או מסוגים שונים) אינה מגדר האפשרי. כדי שספקן יהיה מעניין, אומר Dancy, עליו לטעון משהו. לדוגמא: 'ידיעה אינה מן האפשר'. או 'ידיעה של מה שלא נתקלנו בו חושית אינה מן האפשר', או 'כל אמונה בנוגע לעתיד אינה מן האפשר'. כדי שהוא יהיה 'מעניין', עליו לתת לנו **טיעון ספקני**. אולם – טיעון הוא דבר בעייתי, שכן יש לו תמיד הנחה, וכללי היסק. אבל, אם אתה ספקן (גלובלי לפחות) – אז מאיפה הזכות להנחות? לכללי ההיסק? כשם שמניחים ספק ביכולת לחזות שלג, אז ניתן להניח ספק גם בטיעון שהוצג. **הספקנות בעייתית בגלל שהיא מניחה את מה שהיא מפריכה.** מכאן נובעת הטענה כי ספקנים גלובליים מביסים את עצמם.

למה הדבר דומה? 'כל תאוריה בת שש מילים שקרית' – אם נקבל את התאוריה, אז היא שקרית. 'כל ההכללות שקריות'. לזה קוראים **הבסה עצמית**.

הגענו, עם כן, למסקנה – שהספקן הגלובלי המעניין (זה שמביע טיעון), מביס את עצמו. **אבל** – יש פתרון. הספקן לא צריך להניח טיעונים – מספיק להפריך את טענות הדוגמאטי – הוא יכול להראות סתירה אצל הדוגמאטי. מדובר בטיעון 'אד הומינה' – לא בגישה של 'אתה מטומטם', אלא בגישה של לתקוף את ההנחות שמי שתוקפים נגדו מציג. על כן, הספקן הרציני, יכול לטעון טיעון 'אד הומינה' כנגד

¹ belief

כולם. הוא משתמש בכללי ההיסק שהוא לא מקבל, אלא מי שהוא תוקף מקבל. הוא לא צריך להציג תאוריה – אלא לערער את התאוריה שהדוגמטים מקבלים.

על כן – הגענו למסקנה שהטענה שהספקנות מביסה את עצמה **לא מחזיקה מים**, ואנו מתייחסים לספקן כאתגר ראוי.

דנסי מבדיל בין סוגי ספקנות:

- ספקנות גלובלית – מי שטוען שאי אפשר להאמין כלום או להצדיק שום סוג של האמנה.
- ספקנות מקומית – ספקנות בנוגע לעתיד, בנוגע למה שאנו לא צופים כרגע (unobserved).
- ספקנות בנוגע ל mid sized objects (דברים שיש לנו ידע יומי – כיסא, שולחן – באמצע הגודל בין חורים שחורים לקוונטים בערך).

ניתן לחלק גם בנוגע למושג האפיסטמי של הספקנות:

- להגיד שידיעה אינה מן האפשר.
 - להגיד שיש בעיה עם הצדקה.
 - להגיד שוודאות אינה אפשרית, בנוגע לכלום.
- אם יש בעיה עם ההצדקה, המצב בעייתי – אי אפשר להאמין שירד שלג / שלא ירד שלג. האתגר הספקני נהפך רדיקלי ומעניין יותר, כאשר הוא תוקף את ההצדקה – כאשר לא רק שאיני יודע בוודאות, לא רק שאיני יודע, אלא $\forall p$, אין יתרון ל p על פני $\neg p$ ולהפך.

הערה: הצדקה אפיסטמית מול אמונה פרגמטית. אם מציעים לך \$1,000,000 בשביל להאמין שמספר הכוכבים הוא זוגי. פרגמטית, יש לך סיבה להאמין שמספר הכוכבים הוא זוגי. אפיסטמית – אין לך שום סיבה שכזו.

הערה – יש ספקנים הטוענים כי איננו מבינים בכלל את המשמעות של 'מחר ירד שלג'. אנחנו לא נתעסק בזה הרבה, זה יותר פילוסופיה של הלשון.

הערה – verificationism – יש הטוענים כי המשמעות של משפט תלויה באופן אישושו. אם אי אפשר לאישו – אין לו משמעות.

אז מה יעניין אותו ספקנות? בעיקר גלובלית, ובעיקר לגבי הצדקה – הספקנות ה'חזקה' ביותר.

אפיסטמולוגיה ומטאפיזיקה

די בקלות ניתן לפתח עמדה מטאפיזית טובה. גם קל לפתח עמדה אפיסטמית טובה. ממש קשה למצוא עמדה שטובה לגבי שניהם...

ניקח לדוגמא את הריאליזם – הטענה שגורסת כי העולם דומה למה שנדמה לנו – שקיימים בלעדינו. מטאפיזית זה נשמע סבבה, אבל אפיסטמית – איך נצדיק זאת? דקארט, לדוגמא, מניח ריאליזם כזה. מסובך להצדיקו אפיסטמית. אפיסטמית – קל לי להיות אידאליסט סולופסיסט – להאמין שיש רק אותי, ויש רשמים שרוחי יוצרת. מטאפיזית – זו לא העמדה שאני מחפש.

האתגר האפיסטמולוגי המעניין שלנו יהיה להתמודד עם הספקנות, בלי להתפשר יותר מדי על המטאפיזיקה (ולהשאיר לנו מטאפיזיקה עם עולם).

טיעון ה-BIV (ראה HandOut)

ההיפותזה הספקנית:

נדמיין כי במקום להיות באיזשהו מקום לקח את המוח, שם אותו בנוזל, חיבר אלקטרודות, וגורם לנו לדמיין שאנחנו בכיתה לומדים פילוסופיה. אין לנו דרך לדעת שאנחנו במצב הזה.

הערה: הטיעון הזה עדיין לא פוגע לי בידע אפריורי.

בעצם, אין לי שום הצדקה להאמין שאני לא מוח בתיבה.

ניסוח פורמלי:

1. אם אינך יכול להבחין בין S_1 ל S_2 , אינך יודע (ואין האמנה מוצדקת) שאתה במצב S_1 ולא S_2 .

2. אינך יכול להבחין בין המצב האקטואלי לבין BIV (מוח בתיבה).

3. מסקנה: אינך יודע שאתה לא BIV. $\neg k(\neg BIV)$

4. Closure under known implication

Justified – J

$$(Jp \wedge J(p \rightarrow q)) \rightarrow Jq$$

5. $K(\neg H \subset BIV) \equiv K(H \subset \neg BIV)$ (ידוע כי מצב של חוסר ידיים כלול בהגדרת ה-BIV).

6. $\neg K(H)$ (אני לא יודע שיש לי ידיים)

נשים לב לתשובה של האידאליסט סולופסיסט – בכל מקרה, אין כלום חוץ ממני. $S_1 = S_2$.

אפשר להגיד כי אנו מאמינים ש p , מאמינים ש $(p \rightarrow q)$, ולא מאמינים ש q . (אין סגירות בנוגע

ל'האמנה'). לדחות את הסגירות זה מעניין, אבל עדיין נשאר 'מוח בתיבה'.

ציטוט השיעור: 'אם יש אלוהים, לא בטוח שהוא *user-friendly*'.

8.11.2006

חזרה – ספקן לא צריך להציג תאוריה סדורה – זה יפליא אם הוא יציג. טיעון ההבסה העצמית לא תקף. הבחנו בנוגע לסוגי ספקנות:

- לוקאלית / גלובלית
- ידיעה / הצדקה / האמנה רציונלית

העמדה הספקנית ה'מפחידה' ביותר היא זו שטוענת ששום האמנה לא אפשרית. הערנו בנוגע לקשר בין אפיסטמולוגיה ומטאפיזיקה – שככל שהמטאפיזיקה שלנו יותר 'הגיונית', יותר קשה להגן על עמדה אפיסטמית תואמת.

אם ניקח מטאפיזיקה מוזרה יותר (אידיאליזם סולפיסטי – יש בעולם רק רעיונות, ולא סתם רעיונות – רעיונות שלי), אז העמדה האפיסטמית יותר קלה להגנה. אנחנו כאן ננסה לפתח אפיסטמולוגיה 'נורמלית' תחת מטאפיזיקה 'נורמלית'.

טענו כי אנו לא יודעים שאנחנו מוח בתיבה, ולכן לא יודעים אם יש לנו שתי ידיים (באמצעות Closure).

ניתן לנסח את טיעון ה-BIV לא רק בתור ידיעה, אלא גם בתור הצדקה.

תזכורת – Closure under known entail

$$(Kp \wedge K(p \rightarrow q)) \rightarrow Kq$$

(אתה יודע p, ואתה יודע ש $p \rightarrow q$, אז אתה יודע q).

צריך להבחין בין הקודם לבין (Closure under entail):

$$(Kp \wedge p \rightarrow q) \rightarrow Kq$$

שזו טענה יותר חלשה (לא דורשת $p \rightarrow q$), אבל לא נקבל, כי אז זה דורש ידע אינסופי.

המשך משיעור קודם

טיעון הטעות

ניתן לראות אותו כמו טיעון ספקני נוסף, או כדרך הצגה נוספת ל-BIV. הטיעון ברור – היו הרבה מקרים שהאמנתי במשהו, ובדעבד התברר לי שטעיתי. האם יש לי קריטריון להבחין בין מה שטעיתי אז, לעכשיו? מאחר ואין לי קריטריון להבחין בין הטעויות שעשיתי אז, להאמנתי עכשיו, אני לא יודע שהיא לא שגויה.

Dancy מוסיף כי אין דרישה לטעויות אמיתיות בעבר – מספיק שאני יכול להעלות בדעתי שטעיתי פעם.

נשים לב: אני יכול להאמין באופן מוצדק ב p כש p שקרי, אבל אני לא יכול לדעת את p באופן מוצדק כש p שקרי.

לדוגמא – האפרוח של ראסל. כל יום האפרוח מתעורר, והאיכר מאכיל אותו. הוא מתעורר יום אחד, בטוח שהאיכר יאכיל אותו, והוא מולק את ראשו. האמונה של האפרוח שהאיכר יאכיל אותו מוצדקת, אבל הוא לא יודע את זה (כי זה לא נכון).

היום (כשאולי?)	אתמול (כשטעיתי)
Bp	Bp
p	$\sim p$
Jp	Jp
Kp	$\sim Kp$
<u>האם KKp?</u>	$\sim KKp$ (כי $\sim Kp$)

אתמול ברור ש $\sim KKp$. האם היום אני KKp (יודע שאני יודע p)? **לא!** כי אין לי דרך להבחין בין היום לאתמול.

עקרון הKK

קובע כי - $Kp \rightarrow KKp$ - כלומר, אם אני יודע p , אז אני יודע שאני יודע את p .
באופן דומה יש את **JJ Principle** (כמו קודם, עם Justified).

שני העקרונות האלה ניתנים לויכוח, נעשה זאת בהמשך.

נחזור לטיעון הטעות, ואז מכיוון ש $Kp \rightarrow KKp$, ו $\sim KKp$, אזי $\sim Kp$ - אני לא יודע שאני יודע p , ולכן p .

הדיון ב-JTB – Justified True Belief

הערה: מדובר בידיעה טענתית, לא ידיעה מסוג של לשחק כדורגל. על זה נדבר בהמשך.
אנו שואלים – מהי ידיעה?

נשאל – למה זה מעניין? הרי אמרנו שמה שמעניין אותנו זה הצדקה, לאו דווקא ידיעה. בנוסף, אנחנו מגיעים לדיון הגדרתי מעצבן, עם ערך פילוסופי קטן. למה צריך את זה? כי זו הגדרה קלאסית, וחשוב להכיר את זה. בנוסף, הדיון יכול להעלות שאלות הרבה יותר מעניינות באפיסטמולוגיה.

החלוקה הקלאסית –

Knowledge = JTB

- Justified
- True
- Belief

למה?

- Justified – שכן ידיעה היא סוג של השג של האמנה. אם אתה לא מאמין, אתה לא יודע.
- True – דבר צריך להיות אמיתי כדי שאני אדע אותו. האם הוא צריך להיות ודאי? כנראה שלא. בכל מקרה, זה נושא לויכוח של רמת הוודאות.
- Belief – האמנה בק נדרשת.

מדוע לא מספיק להגיד שהאמנה אמיתית היא מוצדקת? יש כאן המון מקום למזל. אם אני מאמין בשטויות ('קצב אמר שהוא לא עשה את זה'), וגם במקרה זה נכון, לא נרצה להגיד שיש כאן ידיעה.

הדוגמאות הנגדיות של Gettier

בכל מקרה, אלפי שנים האמינו בטענה הזו, ואז בא Gettier והביא דוגמאות נגדיות, לדוגמא דוגמת הטניס:

אני רואה את גמר ווימבלדון, ורואה את מקנרו מנצחים. בינתיים המצלמות מתקלקלות, ואנחנו רואים את התחרות של שנה שעברה, שאז גם מקנרו ניצחו. במקרה זה דרישת JTB מתבססת, אבל האם אני יודע שהם ניצחו בווימבלדון? התחושה אומרת שכן.

ראסל נותן דוגמא נוספת (עוד לפני Gettier). יש שעון אנלוגי אמין ביותר, ואני מסתכל בו בדיוק בזמן שהוא התקלקל (נדיר מאוד, אבל קורה). גם שעון אנלוגי עומד מראה את השעה הנכונה פעמיים ביום. אני מסתכל על השעון האנלוגי המהימן העומד בזמן שהוא במקרה מראה את השעה הנכונה. אני מאמין שהשעה היא 10:36, השעה היא באמת 10:36, והאמנה שלי מוצדקת (כי השעון בד"כ עובד). אבל האם אני יודע ש10:36? ככה"נ לא.

אפשר לתת תבנית לדוגמאות כאלה:

$$\begin{array}{l} JBp \\ \sim p \\ JB(p \vee q) \\ q \end{array}$$

השאלה המעניינת היא האם $K(p \vee q)$, וכנראה שהתשובה היא לא.

יש הטוענים כי הבעיה בדוגמאות גטייה זה 'מזל בכיוון ההפוך' – וההצדקה לא מספיקה כאן.

יש טענה כי אפשר לאמר כי $J = K - TB$. אבל הרוב מאמינים כי $K = JTB \wedge X$, ומחפשים את X.

האתגר שלנו עכשיו למצוא את מה שצריך להוסיף ל-JTB בשביל ש $JTB +$ כנ"ל יהיה שווה ל-K.

הצעה : כדי ש $K = JTB$ צריך לדרוש שהאמת תנבע מההצדקה. הבעיה היא שאנו נשארים רק עם אמת מתמטית.

Dancy סוקר אופציות נוספות מה אפשר להוסיף ל-JTB. נעבור על חלקם:

1. ידיעה היא JTB אם לא מעורבת בתהליך ההצדקה (J) טענה שקרית כלשהי. יש כאן יותר מדי דרישה 'פוריסטית', והיא חזקה מדי. נשים לב שזו גם דרישה ad hoc, אבל בלי רציונל פילוסופי אמיתי.

a. דוגמא נגדית: האבא יודע שהילדים בבית. הילדים באמת בבית, אבל האבא לא ידע שהשכן התקשר והזמין אותם, אבל אמא שלהם החליטה באופן חד פעמי לא להסכים כי היא דאגה שהם חולים.

15.11.2006

ציטוט השיעור: 'זה לא קו הגנה טוב בכדורגל, להגיד 'לא משחקים כדורגל'

פתרונות לבעיות שהוצגו בGettier

מה המשמעות של להגיד על הצדקה שהיא Defeasible? שהיא ניתנת להבסה.

האם העובדה, בדוגמת Gettier עם השעון שעומד אבל מצביע על השעה הנכונה, מביסה או undermines את ההצדקה? undermines (ידע שמערער את ההאמנה).

מהימנות: בדוגמת השעון, להסתכל בשעונים עומדים, זו לא דרך טובה להגיע להאמנה אמיתית. הדרך של להסתכל בשעון עומד **איננה מהימנה**. אם נוסיף דרישה של **מהימנות**

$$K = JTB + R_{\text{reliability}}$$

נוכל לפתור את דוגמאות Gettier.

פרדוקס מו: יורד גשם (R), אבל אני לא מאמין שיורד גשם, כלומר:

$$R \wedge B_{IR}$$

או – יורד גשם, אבל אני לא יודע שיורד גשם: $R \wedge \neg K_{IR}$.

נשים לב – דרישת המהימנות היא מבחינה **גלובלית**, כלומר – שהיא תהיה מהימנה, לא שהמאמין יחשוב שהיא מהימנה.

חידוד – ההבדל בין J לבין R הוא ש J הוא אישי (מוצדק מבחינתי). R הוא גלובלי (מהימן באופן אבסולוטי).

נשים לב שיכולות להיות הגדרות שונות של מהימנות – בדוגמת השעון – אם מגדירים מהימנות כזה שהוא נכון כרגע (ועכשיו הוא תקוע על הזמן הנכון), אזי כרגע הוא מהימן. אם מגדירים מהימנות כזו כאחוז של מקרים שהוא צודק ביום, אז הוא לא ממש מהימן.

פתרון באמצעות סיבתיות

ניזכר בדוגמת ווימבלדון – אם קיים קשר סיבתי בין העובדה שמקנרו הם האלופים לאמונה שלי שהם האלופים, זה יפתור את הבעיה.

$$K = JTB + C$$

כאשר C הוא היחס הסיבתי בין האמת להאמנה. הבעיה היא דוגמא כמו שעון – ההאמנה שלי שהשעה היא 10:30, קשורה לאיזה הגדרה אובייקטיבית שעכשיו 10:30? לא! היא נגזרת מהשעון.

האם העובדה שאני מאמין ש $2 + 2 = 4$, קשורה לאיזה סיבתיות שזה נכון? לא נראה שכך. כל ידע הכרחי / אפריורי (לא נגרר סיבתית) / הכללתי / לגבי העתיד לא נגרר מסיבה.

המקרה של חזיתות האסמים (קרובה רחוקה לGettier): אתה נוסע ליד הרבה הרבה אסמים, ועוצר ליד אחד מהם, שנראה יפה במיוחד. אני מאמין שיש לידי אסם. נוסיף את העובדה, שמבלי שאני יודע, האיזור שאני נוסע, הוא של כפריים בעלי תחביב לבנות חזיתות אסמים כדי לבלבל תיירים. לכן, כמעט ולא ראית באמת אסמים, אבל האחד שאתה עומד לידו הוא באמת אסם. **האם אתה יודע שבפניך אסם?** אין שום קשר בין זה שאתה עומד לפני אסם, לבין העובדה שהוא אסם.

דוגמא נוספת: נניח ואני פותח את העיתון ורשום בו שרצחו את בוש. נניח שבאמת רצחו את בוש. במקרה הפשוט, אני יודע שרצחו את בוש. אבל נניח ועורכי העיתון הגיעו למסקנה שהם טעו, והם הוציאו מהדורה מאוחרת יותר, שרשום בה שהוא נפצע. ונניח שהמהדורה הראשונה היא נכונה (שהוא נרצח). כל השאר קנו את המהדורה המאוחרת, וחושבים שהוא רק נפצע. יש כאן משהו חברתי – העובדה שכולם חושבים אחרת משפיע על ההאמנה שלי.

Tracking The Truth

הבעיה היא בדוגמאות Gettier שההאמנה Fails to track the truth, להבדיל מהמקרים ה'נורמליים'. זו דרך להתייחס לאלמנט המזל בדוגמאות Gettier. Nozick מציע לנו משפטי 'אילו'. אם השעה לא היתה 10:30, הייתי עדיין מאמין שהשעה היא 10:30 (דוגמת השעון), ולכן נכשלים ע"פ קריטריון Nozick. אילו Menroe היה מפסיד בגמר, עדיין הייתי מאמין שהוא ניצח, לכן אני לא עוקב אחרי האמת. הגדרה פורמלית: $\Box \rightarrow$ - אילו אז.

$$K \equiv \begin{cases} p \\ B_{ap} \\ \neg p \Box \rightarrow \neg B_{ap} \\ p \Box \rightarrow B_{ap} \end{cases}$$

לתנאי השלישי $(\neg p \Box \rightarrow \neg B_{ap})$ – Sensitivity – רגישות לשינוי במצב האמת. התנאי הרביעי דורש

p גרם להאמנה. התנאי השלישי הוא המעניין, ותוקף את דוגמאות Gettier.

22.11.2006

שיעור שעבר דיברנו על הרעיון של Nozick, לפתור את דוגמאות Gettier עם תנאי Sensitivity – זכור באמצעות 'משפטי אילו'.

משפטי אילו – סמנטיקה של עולמות אפשריים –

1. $\Box(p \rightarrow q)$ – בכל העולמות האפשריים, $p \rightarrow q$
2. $p \rightarrow \Box q$ – אם בעולם הנוכחי p , אז בכל העולמות q .
3. $\Diamond$

מתי משפט מהסוג 'אילו א' אז ב' – אמיתי? אומר דיוויד לואיס – תסתכל על העולמות האפשריים הכי קרובים, בהם א' נכון – אםם **בכולם** ב', אז המשפט נכון.
נחשוב על המשפט 'אילו הייתי קופץ מהחלון, הייתי נפצע' – לא בכל העולמות האפשריים זה יהיה נכון – יכול להיות עולם אפשרי בלי כוח כבידה. אם נתבונן בעולמות האפשריים הכי קרובים, בהם **אני קופץ**, אני נפצע.

על כן, משפט מסגנון $\sim p \rightarrow \sim Bp$ – אומר שבכל העולמות הקרובים בהם לא p , אני לא אאמין ש- p .
נשים לב – ע"פ Nozick ותנאי הרגישות – **אנחנו לא יודעים שאנחנו לא מוח בתיבה – כי אנחנו לא רגישים לזה**. אבל ע"פ Nozick, אני יודע שיש לי ידיים – בעולמות הקרובים ביותר האפשריים (נכרתו ידיי) בהם אין לי ידיים, הייתי יודע שלא היו לי ידיים. **אבל כאן נדפק לנו עיקרון ה-Closure** (אני יודע שיש לי ידיים, אני לא יודע שאני לא BIV, אם אם יש לי ידיים, אז אני לא BIV).

[תזכורת: $(Kp \wedge Kp \rightarrow q) \rightarrow Kq$ – Closure]

למה Closure נכשל? כאשר אני בודק אם אני BIV או לא, אני מתבונן בעולמות אפשריים שונים מאלו שאני בודק את הרגישות כאשר אני בודק אם יש לי ידיים.

בעיית כרטיס הלוטו

נניח ומלאתי כרטיס לוטו, ואני טוען שאני יודע שאני לא זוכה – הסיכוי שאני זוכה הוא בערך 0. ועדיין, אינטואיטיבית, לא נראה לנו שאני יודע שאני לא זוכה. לעומת זאת, אם הייתי מסתמך על עיתון (עם סיכוי טעות גדול משמעותית מהסיכוי לזכות) בשביל לדעת שאני לא זוכה, היינו מקבלים את הידיעה הזו. Sensitivity פותר את הבעיה.

בעיות עם Nozick (רעיון Sensitivity)

- 'אבל Closure' – לא רוצים לוותר על Closure.
- דוגמת הסכתא של Pritchard – נניח סכתא שמסתכלת בנכד, ויודעת אם הוא בריא או לא. נניח שהוא בריא – היא מאמינה שהוא בריא. בעולם קרוב, בו הנכד חולה, מסתירים אותו ממנה, כדי שלא תדאג, ואומרים לה שהוא בריא. יש כאן בעיה עם Sensitivity – פריטצ'רד מציע שינוי קל במתודה – שבו מגבשים את ההאמנה באמצעות אותה מתודה. בואו נבדוק את סוגיית BIV והידיים לפי הגרסה הזו – אני מאמין שיש לי ידיים. לפי אותה מתודה (הפרצפציה), אין עולם אפשרי בו אני BIV ואני מגבש את אמונותי באותו אופן שאני מגבש את כיום, ועל כן אני לא BIV. בואו נתאר את זה מסודר – הרגישות ע"פ Pritchard:

$$(\sim p \wedge \text{same method}) \Box \rightarrow \neg B_p \quad \circ$$

אילו הייתי BIV, ומגבש את אמונותי באותו אופן שאני מגבש אותם כיום, הייתי מאמין שאני BIV? לא, כי לא קיים עולם בו אני BIV ומגבש את אמונותי באותו אופן.
נשים לב שיש כאן בעיה בהגדרת מתודה – אם מתודה היא הסתמכות על רשמי, אזי הם יהיו שווים גם ל-BIV. אם אנו מניחים שאלה רשמים מבחון, אז לא.

מה הקשר בין ה-J (K=JTB) לאנליזה של Nozick?

אפשרות אחד – האנליזה של Nozick היא האנליזה של ההצדקה.

דוגמאת Chicken Sexer

יש אנשים שיש להם יכולת להבחין בין אפרוחים זכרים לנקבות. הבעיה היא שאין להם מושג איך הם עושים את זה / מה הראיות שבפניהם . יש להם מתודה מהימנה המקיימת רגישות. האם היא מוצדקת? אפשר להגיד שלא, כי אין לו שום ראיה.

- דוגמת Gettier מתמטית – לדוגמא, מורה למתמטיקה שאומר שטויות, ובמקרה צדק במקרה של משהו שאמרנו. (Nozick אבל טוען שהוא לא מדבר על אמיתות הכרחיות).

29.11.2006

ציטוט השיעור : 'זה מריח רע, כמו ש Moore מריח רע'

'את יכולה להגיד הרבה דברים, לא בטוח שהם יהיו נכונים'

Tracking the truth – המשר

Pritchard מנסה להגן על תנאי Safety, שמשמעותו הוא $Bp \rightarrow p$ - בעולמות הקרובים ביותר לנו בו אנו מאמינים ש p, אזי מתקיים p.

נשים לב להבדל מול תנאי Sensitivity - $(\neg p \rightarrow \neg Bp)$. נשים לב שתנאי Safety פותר את בעיות Gettier – לדוגמא, במקרה השעון.

נשים לב כי Safety היא תשובה מול הספקן המודאלי (שטוען שידעיה אינה אפשרית **בשום עולם**), לעומת הספקן הקונטינגנטי, שטוען רק בנוגע לעולם שלנו.

Pritchard מציג בעיה – אם הראיות שלי אינן יודעות להבחין בין p לבין $\neg p$, אזי אני לא מוצדק בלהאמין ש p , וגם לא מוצדק בלהאמין ב $\neg p$. נשים לב כי המשחקים המודליים לא יתנו פתרון לזה.

Foundationalism vs. Coherentism

כאן אנו מדברים על הצדקה, לא על ידיעה. ניתן לחשוב על מודל ההצדקה כמודל של פירמידה – כל נדבך בנוי על נדבך אחר, עד שמגיעים לנדבך שלא בנוי על נדבך אחר. יש פירמידה של האמנות, כל האמנה מוצדקת על בסיס אלו שמתחתיה, עד שמגיעים לבסיסיות, שאינן מוצדקות על בסיס דבר אחר. יש כאן יחס לא סימטרי של תמיכה – וזו מטפורה ל Foundationalism.

המטפורה של הרפסודה של Neurath – כדי לתקן רפסודה צריך להשען על חלקים אחרים שבה. אפשר לתקן את כל הרפסודה, אבל לא בבת אחת. על פי המטפורה, אין 'בסיס' לידיעה, אלא כל ידיעה תומכת את השניה – וזו מטפורה ל Coherentism.

במשך רוב תולדות הפילוסופיה – ה Foundationalism הונה כמובן מאליו. למה חייב להיות בסיס לידיעה? אם ניקח ידיעה מוצדקת, אזי יש משהו שמצדיק אותה. צריך לבדוק זאת רקורסיבית. יש כמה אופציות:

1. נסיגה אינסופית –

2. מעגליות –

3. בסיס – אמונות מוצדקות, אבל לא על בסיס יחסים הסקיים.
 למה אנחנו מניחים שיש בסיס? כי אחרת, הספקן מנצח - הצדקות מעגליות אינן תקפות. נסיגה אינסופית אינה אפשרית כי אנו יצורים סופיים, ואין לנו אינסוף האמונות (במיוחד מוצדקות).
 בקצרה: אם אין בסיס שמושג באופן לא הסקי, אין שום האמנה מוצדקת.

מה אפשר לקבל בתור האמונות בסיסיות:

1. פרספטואליות – דברים שמבוססים על פרצפציה – ירוק.
2. אינטרופרצפציה – 'כואב לי הראש'.
3. האמונות אפריוריות – מתמטיקה, לוגיקה.
4. מידע חושני – 'אני חוזה בירוק'.

התנגדויות טיעון הנסיגה:

1. מה הבעיה עם נסיגה אינסופית? יתכן כי אני מאמין שאין ארמדילו מתחת השולחן, כי אני מאמין שאין 2 ארמדילויים, כי אין 3 ארמדילויים,
2. אולי אפשר להצדיק הצדקה מעגלית? לדוגמא :
 - a. אנחנו מסיקים כל הזמן בIBE (ההסק הטוב ביותר), ומצליחים לא רע.
 - b. אילו IBE לא היה מהימן, ההצלחה היתה לגמרי מסתורית.
 - c. לכן, IBE מהימן.
3. אולי טיעון הנסיגה מניח שיש רק 3 אופציות (אינסופיות, מעגליות, או יסודות) – אולי יחס הצדקה אינו לינארי חד כיווני? (יש כאן רמיזה לCoherentism). אולי יש כאן משהו שהוא לא בדיוק 'מעגליות' ולא בדיוק מתבסס על יסודות.
4. המסקנה מהטיעון היא שצריך שיהיה סטטוס הצדקתי לבסיס. אולי יש האמונות בבסיס שהן לא חפות מפשע, אבל בעל סטטוס הצדקתי כלשהו, אפילו טנטטיבי.
5. אם אנו נדרשים לדעת שהיסודות נכונים, האם בכלל Foundationalism עוזר?

6.12.2006

קיצור הפעם שעברה

דיברנו על Foundantalism, ובעיקר על טיעון הנסיגה – שהוא המהותי בנוגע לFoundantalism. נדבר קצת על Coherentism.

Foundantalism

מה אנו צריכים בשביל עמדה Foundantalistית מלאה?

- הסבר מה גורם לסטטוס ההצדקתי של היסודות.
- איך היסודות תומכים בכל המבנה.

בסיס רחב או צר

עמדה זו עומדת במתח – **האם אנחנו רוצים בסיס רחב או צר?** מצד אחד, אם הוא יהיה צר – יהיה יותר קל להצדיק אותו (אולי ניקח רק 'ברור ומובחן'). מצד שני, אם הוא יהיה צר, לא נוכל להעמיד עליו את העולם.

לדוגמא, אם ניקח בסיס מאוד חזק (מתמטיקה לדוגמא), אזי כנראה אפשר יהיה להצדיק אותו, אבל תהיה לנו ספקנות בנוגע לכל דבר שלא עומד עליו.

סטטוס הצדקתי לא היסקי

נשאל שתי שאלות:

1. מהי הצדקה לא היסקית?
2. מה מאפיין הצדקה לא היסקית?

הצדקה לא היסקית

1. Infallible Beliefs – 'אפשר בכלל לדמיין בסיס יותר טוב?!' – לדוגמא, דקארט ברגעיו הנאיביים (Cogito, ergo sum!)

a. נשיב לב לבעיית Internalism – יתכן שאמונה היא ודאית, אבל המידע שהיא infallible לא נגישה אלי... – אזי היא לא בהכרח מוצדקת (כי ההצדקה לא זמינה אלי).

על כן, Infallible זה לא הכי טוב שאפשר לדמיין – הכי טוב זה **Infallible שנגיש לי**.
b. **אולי זו דרישה חזקה מדי?** מעט מדי האמנות יכנסו לבסיס, ולא נוכל להגיד יותר מדי על העולם. **זו הבעיה המהותית.**

2. Infallibly justified belief – דברים שמוצדקים באופן ודאי (גם כאן, לא יהיה לנו יותר מדי האמנות)

3. האמנות אינטרוספקטיביות אלמנטריות - שנגישות באופן מוחלט – 'אני חווה אדום'. 'כואב לי הראש'.

a. האם האמנות כאלה הן ודאיות?

Foundationalism ביקורת

1. יש לנו האמנה בעלת אופן טענתי ('אני טוען שאני חווה אדום'). מצד שני, אני 'חווה אדום'. האם לחוויה עצמה יש אופן טענתי, או לא? אם לחוויה יש אופן טענתי, אז הסטטוס ההצדקתי של ההאמנה נובע מהיסק, ואז אפשר לבצע רגרסיה להאמנה עצמה. אם לחוויה אין אופן טענתי (מושגי), אז איך היא יכולה להצדיק האמנה? היא יכולה לגרום האמנה, אבל איך היא יכולה להצדיק?

i. ביקורת על הביקורת – זה מניח שאם קשר הוא לא טענתי, הוא לא מוצדק, וזה בדיוק מה שהFoundationalism מניח...

2. בסיס צר מדי - האמנות אינטרוספקטיביות אלמנטריות לא יכולות להצדיק דברים אחרים (BIV).

3. נשים לב, אם אנו מניחים שהאמנות אינטרוספקטיביות אלמנטריות מניחות דברים על העולם (אני חווה אדום ← אדום) – אז יש לנו כאן משפחה שלמה של ביקורת.

קוהרנטיזם

אפשר להגיד שזו שלילה של Foundationalism. אפשר לתאר את זה שיש שיוויון בין מעמד ההצדקות (אין היסקיות ומוצדקות מעצמם). הצדקה איננה קשר חד כיווני. מה שהופך האמנות למוצדקות זה לא היסק, אלא זה שהן שריות ביחסי 'תמיכה הדדית' עם השאר.

קוהרנטיסטים לא אוהבים שמגדירים אותם בתור מי שאוהב מעגלים, פשוט מעגלים גדולים – אלא שהאמנות נמצאות ביחס הדדי של הצדקה.

נשים לב להבדל בין קוהרנטיזם לגבי אמת, וקוהרנטיזם לגבי הצדקה.

קוהרנטיזם לגבי אמת: להגיד שטענה היא אמיתית, לגישה זו, אומרת שעובדה אמיתית כשהיא מתאימה לשאר הטענות. נשים לב שזו לא טענה אפיסטמולוגית. זה לא מעניין אותנו.

קוהרנטיזם לגבי הצדקה: האמנה מוצדקת, כאשר היא קוהרנטית עם האמנות אחרות.

אנחנו ננסה לדון בקוהרנטיזם לגבי הצדקה, כאשר **לא מניחים** קוהרנטיזם לגבי אמת.

מה חייב לנו הקוהרנטיסט:

- מה זה יחסי קוהרנטיות?
- מה צריך להתאים להיות עקבי?

מה צריך 'להיות עקבי' (to cohere)

באופן טבעי, נגיד שמדובר בטענות/ האמנות. אבל צריך להתייחס גם למצבי ניסיון. אבל אם מייחסים למצבי הניסיון מעמד מיוחד, אז מתקרבים לCoherntism. אנו נניח שמדובר בהאמנות.

מה זה יחס של קוהרנטיות בין האמנות:

אפשר להגיד שזו קונסיסטנטיות לוגית (שהן לא יוצרות סתירה). ע"פ זה, הקבוצה הריקה היא קוהרנטית. אנחנו לא רוצים להגיד ש0 האמנות זו קבוצה מספקת... (אפיסטמית – אפס האמנות זה רע).

מצד שני, נדרוש קשר בין ההאמנות. לא נסתפק בקבוצה של האמנות בה כל האמנה לא קשורה אל השניה.

מדוע קונסיסטנטיות היא אפילו לא תנאי הכרחי להצדקה? לכל אחד יש סתירה במערכות ההאמנה שלו. לדוגמא, פרדוקס הלוטו – מוצדק להאמין לגבי כל כרטיס לוטו שהוא לא יזכה, אבל מוצדק להאמין שאחד מהם יזכה. על כן, קבוצת ההאמנות הזו לא קונסיסטנטית.

הוכחנו נוספת לסתירה אחת לפחות במערכת ההאמנה – אני מאמין ב100% שיש לי האמנה שגויה...

13.12.2006

עד כה דיברנו קצת על קוהרנטיזם, והראנו שקונסיסטנטיות אינה הכרחית לקוהרנטיזם. כעת, אנו ננסה להבין מה הופך הסבר אחד לטוב יותר מהשני.

נשים לב שחלק חשוב מהקוהרנטיזם זה **יחסי תמיכה** הסבריים - פתרון שהוא פחות Ad Hoc (ומסביר הרבה תופעות) יהיה עדיף.

יתכן שיחסי הקוהרנטיזם שאנו מחפשים אינו דיכוטומי, אלא יותר הסתברותי ('אני מאמין שירד גשם' זה לא רק אמת או שקר, אלא אמת בהסתברות מסויימת). זה פותר את פרדוקס הלוטו (אני מאמין עבור כל כרטיס שהוא לא יזכה בהסתברות של 99.999%, ובכל זאת אני מאמין ב-100% שמישהו יזכה).

Dutch Book – אם יש לנו דרגות האמנה שלא מצייתות לתחשיב ההסתברות, אפשר להציע נגדנו הימור (אמנם מורכב) כך שנפסיד בכל מקרה.

שאלה מעניינת בנוגע להצדקה, היא האם היא פונקציה של הסטנדרטים שלי להצדקה.

נשים לב, כי אם אני קוהרנטיסט, אז לכאורה אני מחוייב להאמנה סובייקטיבית לגבי הצדקה (שהצדקה היא פונקציה של הסטנדרטים שלי להצדקה) – מאחר וחלק מהאמנות שלי הם גם בנוגע להצדקה. אם ההאמנות שלי לא עולות בקנה אחד בנוגע להאמנות שלי בנוגע להצדקה, אזי אני לא קוהרנטי (לדוגמא, אני מאמין בכתבי הקודש, אבל מאמין שיחסי מין הומוסקסואליים הם בסדר, למרות מה שכתוב בכתבי הקודש). נשים לב שאם אתה קוהרנטיסט, אתה לא חייב להיות סובייקטיביסט לגמרי, אבל כן במידה מסוימת, מאחר וזה משליך על רמת הקוהרנטיות של האדם.

התנגדויות לקוהרנטיזם

1. קוהרנטיות חלה בנוגע למערכת האמנות, לא בנוגע להאמנה. **מתי האמנה ספציפית מוצדקת?**

התשובה הראשונית היא שהאמנה מוצדקת כשהיא חלק ממערכת קוהרנטית. אבל באותה מערכת האמנות יכולות להיות האמנות מדרגות שונות. יענה הקוהרנטיסט, האמנה מוצדקת בהתאם לרמת ההצדקה של המערכת כולה, ועד כמה ההאמנה הזו קשורה לכל שאר ההאמנות (הסרת ההאמנה – כמה קוהרנטיות היא תוריד?). **אבל מה עושים עם האמנות שמוצדקות באופן פרטי, בלי קשר לקוהרנטיות? ('כואב לי הראש').** נשים לב שלתת להם מעמד מיוחד מחזיר אותנו ל-Foundantalism.

2. יתכן והאמנה שרויה ביחסים קוהרנטיים עם האמנות אחרות, אבל אתה לא יודע שהיא שרויה ביחסים כאלה (לדוגמא, משפט פרמה קוהרנטי עם תורת המספרים, אבל אתה יכול להאמין בו,

בלי לדעת את ההוכחה). אנו צריכים לדעת מתי האמנה **מבוססת** על האמנות אחרות, ולא רק מתי היא **עקבית** עם שאר ההאמנות.

3. יש שאלה האם אנו רוצים קוהרנטיזם כולל (לגבי כל ההאמנות), או לגבי תחומים (בנפרד לגבי פילוסופיה, ובנפרד לגבי פיזיקה).

4. **בידוד, והקשר לאמת** – מה הקשר למען השם, בין הקוהרנטיות, לעולם ולאמת?!!!! נפתח כאן פער בלתי אפשרי לגישור בין הצדקה לאמת. יש אינסוף מערכות האמנות כלשהן, אבל פחות (עדיין אינסוף) מערכות האמנות אמיתיות. **קוהרנטיות לא מעלה משמעותית את הסיכוי** של אמיתיות של מערכת האמנות. יש תשובה שאומרת 'זה מה יש' (ואז יש לנו הצדקה פרגמטית, ולא אפיסטמית).

לסיום, נגיד שאפשר אולי להציע פשרה בין קוהרנטיזם לבין Foundantalism – יכול להיות שיש מעמד מיוחד ליסודות, אבל יש גם יחסי קוהרנטיות שנותנים הצדקה, ואמורים לחזק (או להפריך) את היסודות.

20.12.2006

ציטוט השיעור: 'יש מושגים שנרכשים מוקדם, כמו אמא, ויש כאלה שנרכשים מאוחר יותר, כמו

אפיסטמולוגיה'

Internalism vs. Externalism

אינטואיציות

Internalism

נניח שיש מישהו שקופצת לו האמנה בנוגע למיקום נשיא ארה"ב. הוא עדיין נאיבי – הוא לא בדק את האמינות, אבל הוא אמין. **אין כאן הצדקה שנגישה לו.** השאלה היא **האם הוא יודע?** אינטואיטיבית אנו נמשכים לתשובה 'לא' – וזה נותן לנו נימוקים בעד אינטרנליזם. **אנו דורשים הצדקה שזמינה לאותו יחיד.**

נשים לב לקשר לעקרון ה'KK' - $KKp \subset Kp$ - אדם יודע שהוא יודע כדי שהוא ידע. (או לעקרון ה'JJ' – אותו דבר בדיוק, רק עם Justified). נשים לב שאין דרישה כאן לאינסוף האמנות – אלא לפוטנציאל הסברתי. מה שאנו רואים כאן, זה שההצדקה היא **אינטרנאליסטית**.

Reliablism - Externalism

אולי $K = JTB$, אבל פשוט Justified זה מהימנות, שהיא לא נגישה לסובייקט? בנוסף, מי שלא חושב על אפיסטמולוגיה (ילד קטן, וכיו"ב) – אמונתו בנוגע לעולם יכולה להיות ידע, אבל מנגנון ההצדקה לא זמין לו.

Internalism

ההצדקה צריכה להיות זמינה on reflection alone – כלומר, ללא מחקר נוסף. בעל יכולת על טבעית שלא יודע אם היא מהימנה, לא מוצדק בהאמנתו – אם הוא יודע, אזי הוא מוצדק. נשים לב שאנו מדברים על זמינות של הצדקה – לא על קיום ההצדקה בתודעה (כי אז מגיעים לרגרסיה אינסופית). אבל מדברים על **זמינות קרובה, ברפלקסיה** – ולא כתוצאה ממחקר.

נשים לב, שאם אתה אינטרנאליסט, אתה מאמין בזמינות של הצדקה במונחים יומיומיים – מודאליות חלשה יחסית ('אני לא יכול לקפוץ מעל 3 מטר' – לא מבחינה לוגית, מטאפיזית, אלא במונחים בסיסיים).

נשים לב שאנו מדברים על Access Internalism, ולא על סוגים אחרים.

התרומטר של ארמסטרונג

היסטורית, אינטרנליזם היא ברירת המחדל. ארמסטרונג הוא מהראשונים שמנסים להצדיק אקסטרנליזם. הוא מדבר על האמנות לא הסקיות (לדוגמא – 'יש כאן קול'). מה הופך אותה לידיעה? שיש קשר בלתי מקרי בין ההאמנה למה שהופך אותה לאמיתית. **הכרחי שהסיבה להאמנה מחוברת לאמת באופן לא מקרי**. לדוגמא, האנלוגיה של התרמומטר – שבטווח טוב, מדייק בטמפרטורה. **בנוגע להאמנות לא היסקיות** – אפשר לחשוב עליה כעל תרמומטר. צריך שהקשר בין ההאמנה לבין האמת יהיה עקרוני. **הסובייקט לא צריך לדעת שהוא תרמומטר לא רע**. לא מספיק שבמקרה הוא מקולקל ומצביע על הטמפרטורה הנכונה, צריך שזה יתמוך במשפטי 'אילו' – אילו היה אחרת, הוא היה מראה בהתאם.

עולה כאן שאלה – עד כמה אנחנו רוצים לדרוש את הקשר בין הטמפרטורה לאמת – גם על הירח? גם באפס המוחלט? אבל האם מספיק שהוא צודק בהר הצופים ב-12.8 ב-12:00 בצהריים? **זוהי בעיה מהותית בנוגע לאקסטרנליזם**.

נשים לב שיכולים להיות Law Like connections מהסוג של אמונה למציאות (אני מאמין שיהיה רע, ולכן רע). נניח שיש מישור שמאמין שהוא חולה מחר, ודבר זה גורם לו להיות חולה מחר. האם זה מוצדק **עבור** מי שמאמין בזה? (ללא אינדוקציה אצלו). ארמסטרונג מסביר שהוא לא מדבר על מקרים כאלה, אלא על קשר Law Like מהמציאות לאמונה, ולא להפך.

נשים לב כי מהמודל הנ"ל, האמנה יכולה להפך לידיעה על ידי שינוי העולם, ללא שינוי המצב הפנימי.

בעיות לאינטרנליזם

1. פרצפיה
2. יצורים לא מתוחכמים אפיסטמית - כלבים לדוגמא (Emma) – נראה שיש להם האמנות. אי אפשר לבקש מהכלב הצדקה לגבי האמונות שלו. כנ"ל לגבי ילדים קטנים - כשילד בן שנתיים מאמין שיש מולו אדום, הוא מוצדק בדיוק כמוני, למרות שלו לא זמינים הנימוקים להצדקה. על כן, נובע לכאורה כאילו נגישות להצדקה היא לא תנאי להצדקה.

27.12.2006

אינטרנליזם ואקסטרנליזם

סיימנו פעם שעברה בבעיה עם ילדים קטנים ויצורים לא מתוחכמים אפיסטמית.

נשים לב, שאינטרנליזם נותן דרישה נוספת מעבר לאקסטרנליזם – ולכן אינטרנליזם הוא קשה יותר, ופותר פתח לספקנות. נשים לב, שדרישה של הנגישות גוררת רגרסיה אינסופית, לכן אנו דורשים רק נגישות – יש כאן אבל פתח חשוב מאוד לספקנות.

Reliablism

מה שצריך כדי שהאמנה תהיה מוצדקת, היא שהמתודה תהיה מהימנה. אין כאן את בעיית הנסיגה – אנו לא דורשים שהסובייקט ידע שהיא מהימנה.

The new evil demon

אני וכן דודי ה-BIV מאמינים בעץ. אני צודק, הוא לא. איך זה יתכן? Reliablism יכול Bite The bullet, אבל הוא יכול להגיד גם 'מה שקובע אם מתודה מהימנה, זה האם היא מהימנה בעולם שלי'. לדוגמא: קיימת עמדה שאומרת שמהו טעים אם הוא טעים למי שאוכל אותו, ויש עמדה שאומרת שמהו טעים אם הוא טעים לי. הבעיה הזו שתיארנו, קיימת אם אנו בודקים את המהימנות בעולם שלו. אם אנו בודקים את המתודה בעולם שלי, אזי גם האמנתו מוצדקת (כי אצלנו מוצדק להאמין בעץ). **מה הבעיה בזה?** מה לכל הרוחות מיוחד בעולם שלי?! זה פתרון Ad hoc. בנוסף, במקרה זה, מהימנות היא תנאי לא הכרחי להצדקה (שכן ה-BIV מוצדק ולא מהימן).

Clairvoyance – ('בעל חוש שישי')

מישהו שקופצת לו ידיעה, אבל הוא לא יודע למה. ע"פ Reliablism, אין הצדקה לכך.

Defeaters – יש מישהו שאומר משהו, הוא מהימן, אבל יש לי מישהו שאומר משהו הפוך. אני לא יודע מה להחליט, אבל השני מוריד את ההצדקה של הראשון.

Undermines – כמו הקודם, רק השני מוריד באופן אבסולוטי את ההצדקה של הראשון.

דוגמא: תהי מתודה T (גיבוש האמנה לגבי טמפרטורה בחדר ע"פ תרמומטר). בפועל, T מהימנה. אני מאמין T לא מהימנה. בנוסף, ההאמנה שלי T לא מהימנה היא מוצדקת. כשאני מגבש האמנה בנוגע לטמפרטורה ע"פ התרמומטר, Reliablism יגיד שהיא מהימנה. אבל אנו נוטים להגיד שלא.

ניתן להציע גרסה של Reliablism שאומרת שאמונה מסדר שני יכולה להביס האמנה, אפילו אם היא מהימנה.

נשים לב, שאנו מאמינים שפרצרפיה מהימנה, אבל חוש שישי לא. למה? האקסטרנליסט יגיד 'אין הבדל'. לאינטרנליסט אין כל כך תשובה.

The Generality Problem

אחוז האמיתות שתאוריה מספקת תלוי באיך אנו מגדירים מהי מתודה. לדוגמא – אם אמא שלי אומרת שירדת שלג בת"א כשאני בי-ם – האם המתודה היא :

1. גיבוש האמנה היום בין 10 ל-12 כשאמא שלי אומרת שיש שלג בת"א?
 2. לגבש האמנה בכל פעם שאמא שלי אומרת משהו לגבי מזג האוויר בת"א?
 3. לגבש האמנה בכל פעם שאמא שלי אומרת משהו בנוגע למזג האוויר?
 4. לגבש האמנה בכל פעם שאמא שלי אומרת לי משהו?
 5. לגבש האמנה בכל פעם שמישהו אומר לי משהו בכלל?
- ארמסטרונג מציע פתרון פרגמטי – לדוגמא, בנוגע לתרמומטר – 'במקרים בהם מעניין אותנו אם התרמומטר הוא טוב' – לדוגמא, אם הוא מיועד למדוד חום של אנשים, אז זה על פני כדור הארץ בין 35 – 45.

ארמסטרונג מדבר על דוגמא שיש מישהו שכל גירוי חושי גורם לו להאמין שיש קול בסביבה. לעיתים זה קול, ולעיתים לאו. יש כאן ידיעה או מזל כשיש קול? השאלה היא באיזה מתודה הוא בוחר...

נשים לב שזו **התקפה הרבה יותר חזקה** – כאן Reliabilist לא יכול bite the bullet – הוא מחוייב לתשובה. נשים לב שNozick (תנאי Sensitivity) הוא לא Reliabilist ועדיין אקסטרנליסט. התנגדות זו גם לא מניחה אינטרנליזם או באם משם, להבדיל מהשאר.

פשרות

1. Bonjour מציע שיש סוגים שונים של הצדקה – הצדקה אינטרנליסטית והצדקה אקסטרנליסטית.
a. בעיה: אני רוצה לדעת משהו. באיזה מושג להשתמש? האקסטרנליסט יגיד להשתמש במתודה האקסטרנליסטית, והאינטרנליסט בשלו...
2. להשתמש באינטרנליזם לגבי האמנות מסוג אחד, ואקסטרנליזם בנוגע לסוג אחר. נראה קצת Ad Hoc.
3. Papas מציע לדרוש נגישות, אבל לדוגמא – לא נגישות של KK (ידיעה שאני יודע) והגרסיה הזו.

4. יש גישה שמנסה לשמר את אינטואיצית האחריות האינטרנליסטית, אבל ללא נגישות. לדוגמא, מודוס פוננס מוצדק – אבל אתה לא צריך לדעת שהוא מוצדק. למה מודוס פוננס מוצדק? כי הוא חלק מהגדרת ה'אם אז'.

10.1.2007

בעיות האינדוקציה

הקדמה

עד כה, כשדיברנו על הצדקה, דיברנו על הצדקה של האמנות. הבחנו בין האמנות מוצדקות היסקית, לבין האמנות שלא מוצדקות היסקית. כעת נדון בהצדקת כללי היסק, כלומר – מתי כלל היסק הוא מוצדק אפיסטמית. כמובן שיש קשר בין הצדקה של כללי היסק להצדקה של האמנות – כלל היסק מוצדק **משמר** הצדקה (אם הנחותיו אמיתיות, מסקנתו מוצדקת).

דוגמא לכלל היסק מוצדק הוא מודול פוננס. ננסה לדון האם האינדוקציה היא כלל היסק מוצדק.

מהי האינדוקציה

אינדוקציה היא **לא** דדוקציה. לדוגמא – האפרוח של ראסל – אפרוח שכל יום האיכר נותן לו אוכל. הוא מניח אינדוקטיבית שלמחרת האיכר יאכיל אותו – וזה נכון ברוב הפעמים, חוץ מכאשר האיכר בא למלוק את ראשו. להראות שאינדוקציה לא תקפה דדוקטיבית זה לא מעניין – אינדוקציה היא לא דדוקציה.

נשים לב לשתי הגדרות – Enumerative Induction – ראינו X מקרים שמשוהו מתקיים, ולכן נניח שזה מתקיים עבור $X + 1$. יש כאלה שמגדירים גם כל היסק שמוסיף מידע כאינדוקציה. אנחנו נתעסק בהגדרה הראשונה.

נשאל – מתי היסק אינדוקטיבי הוא מוצדק?

האם היסקים אינדוקטיביים הם רק היסקים לגבי העתיד? לא דווקא, הם בנוגע ל-Unobserved (אם אני מסיק שכל העורבים שחורים עכשיו כי ראיתי הרבה שחורים, זה היסק אינדוקטיבי). נשים לב שזה עובד בכיוון ההפוך – אין דרך לדעת לגבי העתיד בלי אינדוקציה.

היסק אינדוקטיבי הוא ממקרה פרטי (או כמה כאלה) להכללה, או ממקרה פרטי למקרה פרטי.

נשים לב שיכול להיות שיש עוד דברים שאני יודע לגבי העתיד, יתכן שבלי אינדוקציה – לדוגמא בנוגע להחלטות שלי.

Anti Realism לגבי העתיד (של Dancy)

לכאורה, עמדה אנטי ריאליסטית יכולה להקל על בעיות אפיסטמיות. אם כל דבר שקיים בעולם ניתן לרדוקציה לרשמים שלי, אזי זה לא משאיר מקום לספקן. Dancy מעלה אפשרות לעשות אותו דבר לגבי העתיד. **העתיד פתוח, העבר לא – עדיין לא נקבע ערך האמת של הטענות לגבי העתיד.** האם כבר עכשיו נכון שמחר ירד גשם? לא נכון? לא נקבע (ערך אמת שלישי)? הרעיון הוא שכל שאלה בנוגע לעתיד ניתנת לרדוקציה לראיות שלנו כיום – ואז, ערך האמת כאן נקבע על פי ערך האמת של המצב כיום.

נשים לב שגם אם אנו מקבלים את הגישה האנטי ריאליסטית בנוגע לעתיד, זה לא פותר את כל בעיית האינדוקציה. האינדוקציה מדברת על כל ה-Unobserved. גם אם אני אקבל את הגישה האנטי ריאליסטית בנוגע לעתיד, האם אני אנטי ריאליסט בנוגע לצבע של העורב שעדיין לא פגשתי?!

נשים לב כי אנטי ריאליסט צריך להכחיש את הקישור בין ערכי האמת של הטענות הבאות:

1. ביום שלישי נאמר: 'מחר יתקיים שיעור באפיסטמולוגיה'

2. ביום רביעי נאמר: 'אכשיו שיעור אפיסטמולוגיה'

הבעיה של Hume (The old problem of induction)

1. כל העורבים שראיתי היום שחורים.

2. הטבע הוא אחיד.
3. לכן, כל העורבים שחורים (או העורב הבא יהיה שחור) (באינדוקציה)

נשים לב שהטענה הזו לא בוודאות נכונה – צריך שאני אראה מספיק עורבים, כדי שאני אוכל להסיק זאת. אני צריך לדעת שהמדגם שלי מייצג. נשים לב – אנחנו מנסים להצדיק אינדוקציה באופן דדוקטיבי – כביכול מה שחסר לנו זה הנחת 'אחידות הטבע'. אבל זה פתרון טוב מדי – שכן ידוע שאינדוקציה לא ניתנת לרדוקציה דדוקטיבית. בנוסף, בשביל לדעת שהטבע אחיד, צריך אינדוקציה...

עוד טענה בעד האינדוקציה היא '**האינדוקציה עובדת**'. מדעי הטבע משתמשים בה. אבל זו הצדקה אינדוקטיבית 'אינדוקציה היתה מהימנה בעבר' $\Leftarrow$ אינדוקציה תהיה מהימנה בעתיד' – וזו הצדקה אינדוקטיבית. יש כאן מעגליות – אבל מאיזה סוג?

1. קיים טיעון מעגלי מסוג '**Premise Circularity**' – מניח את המבוקש. זה לא המקרה.

$$\begin{array}{ll} p & .a \\ q \rightarrow r & .b \\ \hline (p \wedge r) \rightarrow p & .c \\ p & .d \end{array}$$

2. כאן כלל ההיסק שהטיעון משתמש בו, הוא כלל ההיסק שהטענה מנסה להצדיק. כאן זה '**Rule Circularity**'.

- a. אינדוקציה עבדה
b. אינדוקציה מוצדקת
c. לכן אינדוקציה תעבוד

נשים לב, שאפשר לעשות את אותו משחק גם לגבי מודוס פוננס – ולכן האם זו בעיה להגיד לגבי טיעון שהוא **Rule Circularity**? כן. זה מצדיק גם **Counter Induction** (מזה שכל העורבים עד היום שחורים, הנח שהבא לא יהיה שחור. מאחר ועד כה **Counter Induction** לא עבד, הסק שהוא יעבוד...). בנוסף, זה לא ישכנע אף אחד שלא מקבל את הכלל האינדוקטיבי...

התשובה (או האין תשובה) של יום

יום אמר שהאינדוקציה היא סוג של הרגל. זו לא הצדקה אפיסטמולוגית.

Goodman על הבעיה הישנה של האינדוקציה

הרעיון הוא לא '**to solve**' את הבעיה, אלא '**to dissolve**' – להראות שכלל לא היתה כאן בעיה. הוא אומר – בואו נדבר על דדוקציה – על מודוס פוננס. מה מצדיק את זה? אנחנו חושבים על כללי היסק כשהם לא עובדים. הטענה אומרת שאנו מחפשים כללי היסק שמתאימים לטענות שאנו רוצים לקבל. לכן אנו מקבלים דדוקציה – כי זה מה שמתאים לנו. לכן, כדי להצדיק אינדוקציה – צריך לראות איזה היסקים אינדוקטיביים מתאימים לנו, איזה לא, ואז לנסח את כללי האינדוקציה. לדבריו, זה בדיוק מה שאנחנו עשינו בדדוקציה. ההבדל הוא שבדדוקציה יש לנו קנונים של כלל ההיסק, ואין לנו כאלה באינדוקציה – ולכן צריך לעשות זאת גם בנוגע לאינדוקציה.

הבעיה החדשה של האינדוקציה

נניח פתרון לבעיה הישנה – או שהיא לא קיימת. כלומר – הסקה אינדוקטיבית היא מוצדקת – מיקרים פרטיים יכולים לאושש הכללה. כעת השאלה היא איזה מקרים פרטיים יכולים לאושש הכללה.

Grue / ירול

נגדיר את המושג 'ירול' – משהו הוא 'ירול' אם הוא ירוק ונצפה לראשונה עד ה-1/1/2008, ויהיה כחול החל מה-1.1.2008. כל האיזמרגלדים שראינו עד כה היו ירוקים, אבל גם ירולים. אם אנו מקבלים את הטענה שכל האיזמרגלדים הם ירוקים באופן אינדוקטיבי, אזי צריך לקבל את זה שהם ירולים. אבל ירול זה פרידקאט נורא בשביל לאושש הכללה. מה ההבדל העקרוני בין ירוק לירול? מה הבעיה עם ירול?

1. אפשרות אחד – ההגדרה של ירול היא ההפניה של הזמן. תשובה של **Goodman** היא שזה סימטרי – אפשר לתאר את המצב הבסיסי של ירול וכחוק, ושירוק וכחול זה פרידקאט סינטטי שנבנה תוך התייחסות לזמן מירול וכחוק.

2. קשר מסוג של 'Law like'

3. **Projectable / non projectable**

הבעיה של 'grue' מראה שאי אפשר להשיג קנונים נקיים שיגדירו מתי אינדוקציה זה טוב ומתי לא. נשים לב שאפשר לומר שיצורים שהיו עושים אינדוקציה על 'Grue' היו נכחדים, ועצם העובדה שאנחנו לא נכחדים, מאוששת את האינדוקציה. נשים לב שזה גם מניח אינדוקציה (אבולוציה...).

17.1.2007

שיעור שעבר דיברנו על 'הבעיה של יום', ועל 'הבעיה החדשה של האינדוקציה'. הוצגה טענה שאפילו אם פותרים את הבעיה של יום, זה לא פותר את הבעיה החדשה של האינדוקציה.

פעם שעברה הגענו למסקנה שיש הבדל בין להגיד 'שמישהו מוצדק בהאמנה מסוימת' לבין האמנתו בכלל היסק שהוא השתמש בו.

אבל, כדי להשתמש באופן מוצדק בכלל היסק, צריך שלפני השימוש בכלל, תהיה לי האמנה מוצדקת שזהו כלל היסק מהימן. **הכלל הזה, ככלל די בסיסי בשימוש בכללי היסק.**

יום מראה שכדי שיהיה מוצדק להשתמש באינדוקציה, צריך שתהיה לנו האמנה שהאינדוקציה מהימנה. אבל איך אפשר להצדיק זאת? יום טוען, שהדרך היחידה לבסס זאת זה באינדוקציה. **אם אנו מקבלים כי תמיד, לפני שימוש מוצדק בכלל היסק כלשהו, צריך שתהיה לי האמנה מוצדקת במהימנותו, אזי אינדוקציה אינה תקפה.**

השאלה היא איך יתכן שמוצדק להשתמש בכלל היסק (או מתודה), לפני שיש לנו האמנה מוצדקת במהימנותו?

נשים לב, שאם אנו מקבלים את הבעיה אז, **צריך לקבל אותה גם בנוגע לדדוקציה** – והבעיה תהיה קיימת בנוגע לכלל היסק בסיסי מספיק.

הגענו לכך שבעיית האינדוקציה היא מקרה פרטי של בעיה חמורה הרבה יותר.

(אנו לא נתעסק כמעט בפתרונות לבעיה החדשה של Goodman, אלא בעיקר בבעיה של יום)
מספר הצדקות של האינדוקציה

ההצדקה האנליטית של האינדוקציה

מה נענה למי ששואל 'למה היסקים דדוקטיביים טובים הם תקפים?' נענה לו כי השאלה שלך מטופשת – **הגדרה של תקפות מגיעה מדדוקציה.** התשובה באה ללא צורך להתבונן בעולם – היא מגיע מהתבוננות אנליטית, וזו התשובה.

הרעיון הוא לעשות דבר דומה בנוגע לאינדוקציה – לא להגיד שהיא תקפה, אבל להגיד שאנליטית, **'אינדוקציה היא סבירה'.** זו ההגדרה של סבירות – אינדוקציה, כשם שההגדרה של תקפות היא דדוקציה.

הטענה היא בעצם שאין כאן בעיה של אינדוקציה – יש כאן טענה שאין בעיה.

נשים לב, שהשאלה האם אינדוקציה עובדת היא שאלה קונטינגנטית – יש עולמות אפשריים שבהם היא עובדת, ויש עולמות שלא. בעוד שהטענה היא **שההצדקה היא אנליטית** – כלומר, הכרחית. נשאל – בעולמות שבהם אינדוקציה לא עובדת – האם היא סבירה? לטענתו של סטרוסון – **כן!** – הגדרת המילה 'סבירה' היא 'עומדת בסטנדרטים אינדוקטיביים'.

תשובה לסטרוסון היא – 'אמרת שאינדוקציה $\equiv$ סביר, נניח שזה בסדר. אבל לא נתת תשובה לשאלה **הנורמטיבית – האם ראוי לגבש האמונות בדרך אינדוקטיבית?**'

אם נסתכל על הדדוקציה – יש את אותה הבעיה. אוקיי, אמרנו שדדוקציה $\equiv$ תקף. אבל למה ראוי לגבש האמונות בדרך דדוקטיבית, כלומר, תקפה? – זו השאלה הנורמטיבית המעניינת.

(הדבר דומה לשאלה – 'למה לציית לחוק?' – לענות 'כי החוק חוקי' זה לא תשובה).

כיוון אחר, שנוגע לדדוקציה, הוא להגיד שיש קשר מהותי בין אימפליקציה מטריאלית ('אם אז') לבין דדוקציה - יש קשר בין מהימנות האימפליקציה לבין מהותו. **היסקים עיוורים (בהיעדר האמנה עצמאית בהצדקת כלל ההיסק הרלוונטי) כשמשמשים בכלל להיסק שמכונן את המושג הרלוונטי** – בוגוזן אומר שיש קשר אנליטי בין מודוס פוננס (דדוקציה) לבין אימליקציה מטריאלית ('אם אז').

ההצדקה המעגלית של האינדוקציה

הרעיון הבסיסי הוא כפי שהזכרנו – להסביר באופן רציני את התשובה 'למה להשתמש באינדוקציה? כי היא עובדת!'.

הזכרנו את הבעיות שיש בזה? אם מקבלים בגלל סיבה זו את האינדוקציה, אפשר לקבל כך Counter Induction, או הוועצות בגורו – בגלל שהוא ממליץ להוועץ בו. ואנו לא רוצים לקבל זאת. בנוסף יש כאן את הבעיה ה'קטנה' של הנחת המבוקש.

Van Cleve טוען שהמעגליות כאן היא לא בעייתית – שכן לדעתו טיעון הוא מעגלי פסול אך ורק אם אני יכול להגיע למסקנה רק באמצעות הנחת המסקנה.

מבחינתו, הטיעון:

אינדוקציה עבדה.

לכן, אינדוקטיבית, אינדוקציה תעבוד.

תקף.

אם אני Reliabilist, אז כלל היסק מוצדק אם הוא מהימן – בלי קשר להאמנתי אם הוא מהימן. אם אני Reliabilist – אז אין לי בעיה של מעגליות. אם אני Reliabilist, אני לא צריך האמנה שאינדוקציה עובדת. מצד שני – לא מוצדקת לי כאן האמנה מסדר שני באינדוקציה.

אם אני לא Reliabilist – כלומר, הצדקה של כללי היסק לא מוחלטת ע"י מהימנות – אלא על ידי משהו אפריורי. ואז הוא מוצדק אפריורי – כי הוא נראה מוצדק אפריורי.

24.1.2007

הערות בנוגע לעבודה:

- באמת להציג במדויק את הנושאים.
- להקפיד לא להכניס דברים לא רלוונטיים.

פעם שעברה דיברנו על היסקים Rule-Circular – היסק שמסקנתו היא שימוש בכלל היסק, ומשתמש בכלל היסק עצמו.

הצגנו את הבעיות (אפשר להצדיק ככה הרבה כללים אחרים). אמרנו אבל שאם יש כללים שמוצדק להשתמש בהם בלי שתהיה לנו האמנה מוצדקת בהצדקתם קודם – לדוגמא, כמו Van cleevew אומר, תחת הנחת Reliablism, מספיק שזה יהיה מהימן – בלי שאני אהיה מוצדק בהאמנה שהוא מוצדק, ואז Rule – Circularity לא בעייתי.

ננסה להצדיק מתודות לגיבוש האמנות בלי להניח האמנה מוצדקת במהימנותם. **על זה תלויה ההצדקה המעגלית של האינדוקציה.**

המאמר של Black

במאמר שקראנו Black מנמיך ציפיות. הוא לא רוצה ל'הוכיח' אינדוקציה, אלא להשתמש בו באופן הסתברותי. על כן, הוכחה של האינדוקציה תנסה להראות שהאינדוקציה עובדת בהסתברות טובה.

נניח לדוגמא ש $\frac{4}{5}$ מה-Aים שראינו הם B – ועל כן, על כן, A שלא ראינו נסיק ב $\frac{4}{5}$ שהוא B.

נניח שעד היום 90% מהאינדוקציות שלנו צדקו – לנוכח זה – נעלה את ההסתברות ל-90% שהא B הוא B. הרעיון המרכזי הוא שככל שאינדוקציות שלנו עבדו עד היום, זה צריך להעלות את מידת הבטחון שלנו באינדוקציה הבאה – ולכן זה מחזק את האינדוקציה מסדר ראשון.

Black אומר שבאופן חסר בושה, בתשובה ל-Salmon – שהוא משתמש במעגליות. הוא אומר, שאם אסור היה לנו להשתמש בכלל היסק לפני שהוכחנו אותו, אז לא היינו יכולים להשתמש באף כלל היסק. **זו לא דרישה מוצדקת לדרוש שכלל ההיסק של טיעון יהיה מוצדק לפני שמשתמשים בו.** אבל זוהי לא תשובה.

קשיים בטיעון של Black:

1. נניח ויש לי ראיות לכך שטעיתי פעם בהוכחה מתמטית. האם אני צריך לקחת בחשבון שהוכחות מתמטיות שאני בטוח בהן יכולות להיות שגויות? אנו יכולים להגיד כאן לבעיה שיהיו לנו האמנות לא קונסיסטנטיות, אם מצרפים הסתברות להאמנות.

Black ותגובתו ל-Counter-Induction

Black אומר שסביר להניח ש-Counter-Induction יביא לתוצאות לא קונסיסטנטיות – אבל זה לא משכנע, ובעצם מניח אינדוקציה.

נשים לב, שאצל Black, יש הצדקה בסיסית של אינדוקציה מסדר ראשון, והאינדוקציה מסדר שני מחזקת אותה. לעומת זאת, כביכול, אין את ההצדקה הזו ל-Counter-Induction. למה? הוא לא אומר. כנראה כי 'Justification comes to an end', ואין התחלה להצדקה של Counter-Induction.

חסרה אצלו ההבחנה של – למה כאן Justification comes to an end ולא במקום אחר?

המאמר של Bohogossian

גם הוא מדבר על סוג של הצדקה מעגלית. לא מעניינת אותו בעיית האינדוקציה עצמה – אלא בעיה כללית של איך להצדיק את השימוש במתודות הבסיסיות שלנו. הוא אומר בעצם, ש'מודוס פוננס' שקול ל'אם אז', ולכן אין צורך להצדיקו. כללי היסק מסוג זה מוצדקים בשימוש גם בלי האמנה מוקדמת במהימנותם – כי אי אפשר להשיג האמנה מוקדמת במהימנותם. אי אפשר להצדיק מודוס פוננס – כי הצדקה צריכה 'אם אז', וזה מודוס פוננס. לדעתו, יש משפחה של היסקים מסוג זה. אפשר לקחת את זה ממושג מאתיקה – לא יכולה להיות לי חובה מוסרית לעשות משהו שאני לא יכול – פשוט כי אני לא יכול. ולכן לא יכולה להיות לי חובה אפיסטמית להצדיק כללי היסק בסיסיים כאלה.

נשים לב לבעיות עם היסקים מסוג זה - אפשר להציג שני כללי היסק:
דגימה היא מים $\Leftarrow$ דגימה היא Aqua (באמצעות Aqua Introduction)
דגימה היא Aqua $\Leftarrow$ דגימה היא H_2O (באמצעות Aqua Elimination).

ברור שזה לא היסק תקין... למרות שזה נכון, זה הופך אפוסטריורי לאפריורי.

הצדקה פרגמטית של אינדוקציה

נניח ואני על סירה, גווה ברעב, ואין לי שום הצדקה להאמין שיש דגים במים. האם כדאי לי להטיל את החכה? כן!

זוהי ההצדקה הפרגמטית להשתמש באינדוקציה.

הדייג צריך להגיד 'אני לא יודע אם יש דגים במים, אבל עדיין רציונלי להטיל חכה, כי ככה יש סיכוי'.

זהו פורמט של הצדקה פרגמטית, אבל לא ברור מה מעמדו האפיסטמי. הרעיון הוא להתחיל בהודעה בתבוסה, וכניעה ליום.

כעת, נניח שיש לנו טעם טוב לנבא, לגבש שיפוטים לגבי Unobserved. נניח שנראה שאינדוקציה עובדת, אם יש מתודה כלשהי שעובדת. לכן, רציונלי להשתמש באינדוקציה – אם אין דרך לגבש האמנות בנוגע ל-Unobserved - אז אנו עובדים. אחרת, אם יש דרך כלשהיא לגבש האמנות בנוגע לאינדוקציה, אז כדאי לנסות.

נשים לב שריינבק מראה (מתמטית) שאם יש כלל היסק כלשהו שעובד, אז אינדוקציה עובדת.

בעיות

יש בעיה עם זה, שהטעון של ריינקבק מצדיק את כל כללי ההיסק האינדוקטיביים, **אפילו אם הם סותרים**, ולכן גם פרגמטית אסור לי להאמין בכלום....

הקו של אנוך וגו'ש: להשתמש בקו של ריינקבק, אבל רק במתודות בסיסיות – ובאיזה מתודות מדובר? במתודות שאפשר להצדיק פרגמטית. פרגמטית, אי אפשר להצדיק אינדוקציה, ולכן נשתמש בה.

28.2.2007

ספקנות – סיבוב 2

ראינו שאם אנו פותחים דלת לספקן, נראה שיהיה מאוד קשה להוציא אותו. לכן, יש המנסים להראות שהשאלה הספקנית עצמה איננה טובה – לא מוגדרת היטב, לא קיימת, או לא מעניינת.

The linguistic turn – ניסיון להעמיד את האתגר הספקני (Brain in a vat במקרה זה) על פילוסופיה של הלשון.

כשאנו אומרים 'כיפת הזהב', אזי הצלילים, או האותיות, מורות על משהו. איך זה קורה? איך צלילים או אותיות מצביעים על משהו ממשי? זו בעיה מרגשת!
אפשר לומר שקשר של ייצוג קיים כאשר יש דמיון. אבל בד"כ זה לא נכון – אין דמיון בין האותיות 'כיפת הזהב' למבנה עצמו...

נניח מקרה שאני מצייר בחול ציור של וינסטון צרציל. נניח מקרה שנמלה הולכת בחול, ומציירת ציור זהה. האם מה שיש שם על החול זה ציור של וינסטון צרציל? האם הוא מייצג את וינסטון צרציל? פטנם מנסה להראות שלא. זו עוד דוגמא נגדית לכך שדמיון הוא לא מה שגורם שמהו מייצג משהו אחר.

תשובה אחרת היא **כוונה** – אני מתכוון לצייר את צרציל, הנמלה לא. לכן, אולי צריך שכדי שא' ייצג את ב', צריך שאני אתכוון שא' ייצג את ב'. פטנם מתנגד לזה – כי כדי שזה יקרה, המחשבה שלי צריכה להיות אודות ב'. המילים המנטליות האלה צריכות גם לייצג את ב' – ויש כאן רגרסיה אינסופית.

האם מחשב, שעובר מבחן טיורינג (אי אפשר להבדיל בינו לבין אדם) – האם הוא יכול באמת לדבר 'על' צרציל? פטנם טוען שלא, ולכן לא דפוס השימוש שלנו בסימנים קובע את קשר הייצוג. לכן השאלה היא 'איך א' יכול לייצג את ב'? עדיין לא נענתה.

פטנם עונה כי כשאני מצייר את וינסטון צרציל, יש קשר סיבתי בין וינסטון צרציל לבין הציור, גם אם הוא עקיף ומסובך. לעומת זאת, אין קשר סיבתי בין ציור הנמלה לבין וינסטון צרציל. נשים לב שגם בין המחשב לבין וינסטון צרציל יש קשר סיבתי, אבל הוא יפול בהמשך הדיון בפילוסופיה של הלשון, שלא נעסוק בו.

נניח שפטנם צודק – קשר סיבתי הוא הכרחי בשביל ייצוג.
בואו נחזור ל-BIV – ונניח גרסה קיצונית – שכתוצאה מתהליכים טבעיים ספונטניים נוצר BIV. האם המוח בתיבה יכול לחשוב על עצים? ע"פ פטנם לא – המכונה שמייצרת את האותות לא קשורה בשום אופן (בגרסת ה-BIV של פטנם לעץ).
ועל כן, המשמעות של עץ אצל ה-BIV שונה לחלוטין.

כשאני חושב על מוח בתיבה – אני חושב על מוח בתיבה – אבל כש-BIV חושב על מוח בתיבה, הוא לא חושב על מוח בתיבה, ולכן הוא לא מוח בתיבה.

הטיעון של פטנם – (גם ב-8 Handout)

1. או שאני BIV או שלא
2. אם לא – אז המשפט "אני מוח בתיבה" שקרי.
3. אם כן – אז משמעו של המשפט "אני מוח בתיבה" הוא "אני באשליה שאני מוח בתיבה"
4. אבל האשליה של מוח בתיבה היא שאינם מוח בתיבה.
5. לכן – אם אני מוח בתיבה, אזי המשפט שלי "אני מוח בתיבה" (שמשמעו בערך 'באשליה אני מוח בתיבה') שקרי.
6. לכן, בכל מקרה אני לא מוח בתיבה.

נשים לב – שגם ה-BIV יכול להריץ טיעון דומה, שמראה שהוא לא מוח בתיבה. הוא יצדוק – גם מבחינתו הוא מוח בתיבה.

ניתן לקרוא את הטיעון הזה כטיעון קאנטיאני – אי אפשר לדעת כלום בנוגע לעולם בחוץ – אין לזה משמעות. המילים שלו בעלות משמעות בעולם הזה בלבד.

7.3.2007

המשך לדיון הקודם – על ההפרכה של היותו BIV של פטנם.
ננסה להפריך את הטענה.

- אם הטיעון הנ"ל נכון – אזי הפילוסופיה של הלשון של פטנם שקרית, שכן אנו יודעים שBIV זו בעיה אמיתית.
 - Too good to be true – אי אפשר לדעת כל כך הרבה אפרירית! באותו אופן אפשר להוכיח שמים הם H_2O
 - Disquoting –
 - אם לא נותנים Disquoting, אין כאן טיעון אונטולוגי.
 - אם נותנים – אני לא יודע מה זה 'מוח בתיבה' לא בתוך ציטטות, לכן אם פטנם צודק בפילוסופיה של הלשון, אני לא יודע מה זה 'מוח בתיבה' אמיתי.
 - מה Putnam יענה על הטיעון הספקני הסטנדרטי של BIV ? (ראה handout 8 – אם אני לא יודע להבדיל בין מצב S_1 או S_2 , אני לא יודע שאני במצב S_1 או S_2).
 - Rigidification
 - נשפוט את הטיעון הזה של הBIV בעולם שלי – הוא שקרי בעולם שלי, וזה מספיק.
 - בכל מקרה, הטיעון של פטנם דורש ניתוק מאוד חזק מהעולם, וזה לא קורה בכל אתגר ספקני (נגיד, שרק בנושאים מסויימים שולטים באמונות).
- בכל מקרה, עושה רושם שמהו ממש רע בטיעון הזה.

הא-פריורי

מה זה ידע אפריורי? כאשר יש לנו ידע בעל הצדקה אפריורית. לכן השאלה המעניינת היא מתי הצדקה להאמנה היא אפריורית?

תשובה ראשונית היא אם הסטטוס ההצדקתי לא תלוי בקלט של החושים. חושים כוללים גם אינטרוספקציה ('הראש שלי כואב').
נצטרך להגיד מה זה אומר שהאמנה תלויה בחושים.
תכנן האמנה שכדי להבין אותה נצטרך קלט של החושים, אבל להצדקתה לא צריך. היא עדיין אפריורית. לכן האמנה מוצדקת אפריורית אם משעה שמבינים אותה אפשר להצדיק אותה ללא שימוש בחושים ('לא יתכן שמהו הוא אדום וגם לא אדום' – צריך חושים כדי להבין, לא צריך כדי להצדיק).
אנו לא נשאל שאלות היסטוריות, איך סוכן הגיע להאמנה – נשאל איך אפשר להגיע להאמנה. (אני מקבל את משפט פרמה בגלל ששמעתי שהוא נכון, אבל מישהו מאמין בו בגלל שהוא הוכיח אותו).

למה לחשוב שיש בכלל ידע אפריורי? בבסיסה של כל הצדקה שאינה אפריורית עומדת האמנה אפריורית. אבל באופן כללי, קיימות דוגמאות, שנראה לנו שהצדקתן אפריורית, או שהן מובחנות מטענות אחרות. לדוגמא:

- יש גשם עכשיו בחוץ
 - או שירד גשם עכשיו בחוץ, או שלא.
- נסווג אותן:
- אמיתות מושגיות
 - לוגיות
 - מתמטיות
 - שילוב של הקודמים

יכול להיות משפט קונטינגנטי אפריורי – 'שגל הוא לבן'.

מילה לקסיקלית – 'אני', 'פה' – משתנה לפי מיקום / אומר המשפט. 'אני פה עכשיו' – הטענה משתנה לפי הקונטקסט. הטענה 'אני פה עכשיו' – אינה הכרחית והיא קונטינגנטית (הייתי יכול להיות במקום אחר). לעומת זאת – היא תהיה נכונה בכל מקום ובכל זמן שמשפט זה יבוטא.

מסקנה – יש טענות קונטינגנטיות אפריורית.

למה יש הצדקה אפריורית?

- אם אין הצדקה אפריורית, אין שום הצדקה שהיא – ולכן זו ספקנות רחבה ביותר, שלא סביר לקבל.
- הרעיון של reasoning מחייב אפריורית – אי אפשר לעבור מהאמנה אחת לאחרת על ידי סיבה בלי אפריוריות.
- טענות בנוגע לרוע לדוגמא – יש טענות שלא קשורות לידע אמפירי בכלל, ולכן יכולות להיות מוצדקות רק אפריורית.

14.3.2007

הא-פריורי

דיברנו על כך שהצדקה היא אפריורית כאשר היא לא תלויה בקלט מהחושים.

למה לנו להאמין שיש האמנות כאלה – ראשית, יש דוגמאות בכך. שנית – הטיעון של בונזור – אם משהו מוצדק בכלל, לפחות משהו אחד מוצדק אפריורית. בבסיסה של כל הצדקה, יש משהו שמוצדק אפריורית.

למה לחשוב שאין ידע אפריורי?

אמפריציזם מתון מוכן לקבל ידע אפריורי, אבל אנליטי בלבד (ההפך מקאנט). הם טוענים שאין הצדקת אפריוריות 'מעניינות'.

- יש תחושה, שכדי שידע יהיה אפריורי, הוא חייב להיות חף מטעות. אבל אנחנו תמיד יכולים לטעות – ולכן אין ידע אפריורי. יש גם דוגמאות קונקרטיות היסטוריות של דברים שחשבנו שהם אפריוריים, והתברר שטעינו (לדוגמא – טענותיו של קאנט לגבי הגאומטריה האוקלידית). פתרון לזה – אפריוריות לא דורשת Infallability.
- הם צריכות להיות חסינות להפרכה אמפירית – אבל, לדוגמא, יש הטוענים שמכניקת קוונטים סותרת את חוק הסתירה.
- אומר בונזור – האמנה אפריורית צריכה הצדקה אפריורית, לא חסינות להפרכה אמפירית.
- יש חשד שלאפיין טענה כאפריורי זה לא לתמוך בטענה, ומעין 'לעצור דיון'. אפשר לומר שלא תמיד – לדוגמא המתמטיקה אפריורית אבל מתווכחים עליה, ולא מעט.
- איך ניתן ליישב אי הסכמות אפריוריות? לא ברור. אבל כן אפשר לבדוק מה נובע מהטענה האפריורית, ולראות אם יש סתירה. אם לא הצלחנו, פשוט לא יודעים.
- חשד מטאפיזי – אם יש ידע אפריורי, הוא צריך להיות על universals (לא כסא ספציפי – על כסאות). אבל אם אנו מתנגדים לuniversals, אי אפשר לקבל ידע אפריורי. אפשר לאפיין זאת כך – אני יודע דברים רק דרך החושים. איך אפשר לדעת ידע מטאפיזי דרך החושים?

אנליטיות

ההבחנה בין אנליטיות לסינטטיות היא סמנטית. אז למה זה צריך בכלל להשפיע? כיוון אחד הוא להגיד שיש לנו 'direct insight into the structure of reality' – זה נופל, כי זה סה"כ סוג של חוש שישי (וגם הוא פרצפציה). אופציה אחרת היא להגיד שאנליטיות היא לא בעייתית, ואז אפשר לעשות רדוקציה של האפריוריות לאנליטיות. סוגי של אנליטיות:

1. מטאפיזית – משפט הוא אמיתי רק כאשר הוא נכון רק בשל משמעות המילים.
 - a. המשפט 'שלג הוא לבן' אמיתי בשל:
 - i. הוא אומר ששלג הוא לבן.
 - ii. שלג הוא לבן.
 - b. אבל אם משפט הוא אמיתי בשל משמעות המילים, אבל הן קונטינגנטיות, אז איך הן יכולות לתת אמיתות הכרחיות. ולכן, משפט לא יכול להיות אמיתי בשל משמעות המילים.
2. אנליטיות אפיסטמית – מה שמייחד משפט כאפריורי זה שכל מה שצריך לדעת כדי להאמין בהצדקת המשפט, צריך להבין את משמעות מילותיו.
3. קאנט – 'הנשוא כלול בנושא'. אבל זה לא כולל את הלוגיקה.
4. פרגה – משפט הוא אנליטי אם אפשר להפכו לאמת לוגית. אבל מי אמר שאמת לוגית היא אנליטית? זה גם לא עובד על אמיתות טרנזיטיביות. נשים לב שאפשר לבצע רדוקציה מהאנליטיות הזו ל2.

Two dogmas of empiricism – Quine
הדוגמה הראשונה – הבחנה בין האנליטי והסינטי

לא ברור באיזה מובן הוא דוחה את האנליטיות, ומה פשר הדחיה הזו. בוגוזיאן חושב שאין התחלה של טיעון נגד אנליטיות אפיסטמית. Dancy חושב שהטענה של Quine היא שהבחנה בין הא-פריורי לאמפירי לא קיימת, לא מעניינת, ושכל הידע הוא פחות או יותר אמפירי – כלומר, אין כאן דיכוטומיה, אלא רצף.

טענה נוספת שמובעת כאן היא שהקצה האפריורי על הרצף הוא ריק – אין אף טענה שהיא לגמרי אפריורית.

הבעיה במאמר של Quine שלא ברור מה הטיעון – מדובר בטיעונים קרובים, אבל לא זהים.

האסטרטגיה של Quine במאמר – הוא עובר על דוגמאות של אנליטיות, ומראה שהם משמשות בטיעונים בעייתיים. אפשר להגדיר אנליטיות במונחי נרדפות – ואז צריך להגדיר נרדפות. אפשר להגדיר אנליטיות במונחי החלפה. בקיצור, הוא מנסה להראות שהוא כופר בכל האופציות. הוא מנסה להגיד שאין פשר לאנליטיות.

הגדרות של אנליטיות והתגובה של Quine

1. טענה אנליטית אם שלילתה מנביעה סתירה.
 - a. אבל מה זה סתירה? סתירות של שקריות בהכרח. מה זה אומר להיות שקרי לוגי? צריך להגדיר אנליטיות בשביל זה.
 2. טענה אנליטית בגלל משמעות המילים בלבד.
 - a. בשביל זה צריך להבין מה זה 'משמעות'. האם הטענה 'כוכב השחר הוא כוכב הערב' היא אנליטית? היא הכרחית, אבל היינו צריכים לעשות קצת אסטרונומיה בשביל זה. יש מובן שיש להן אותה משמעות (בעלי אותה הוראה), אבל התיאור המושגי שלהן שונה (מתוארים בצורה שונה – הכוכב הראשון שרואים בבוקר / אחרון שרואים בערב). האם מדובר כאן בהוראה / משמעות. כדי ש'כוכב השחר הוא כוכב הערב' לא יהיה אנליטי, צריך לקחת כאן את משמעות לא כהוראה. Quine מציע להבין זאת כנרדפות. משמעות מילה זה מה שמשתמר כשמחליפים מילה במילה נרדפת. אבל אז בעצם נרדפות שווה לאנליטיות.
 - נשים לב שתתכן משמעות אחרת של 'משמעות' שלא זהה לנרדפות, אבל זה הטיעון של Quine.
3. הגדרה – Quine מקבל אנליטיות אם זה נובע מהגדרה (אם הגדרתי ראשוני כמספר שמתחלק רק ב1 ובעצמו, ברור שראשוני הוא מספר שמתחלק רק ב1 ובעצמו). **נשים לב שזה סותר את הטענה שלו שאין שום דבר אנליטי.**
4. בעייתיות עם הגדרות – נגדיר 'גורג' כמי שהמציא את הרוכסן. זה לא אנליטי ש'גורג' המציא את הרוכסן כי יתכן עולם אפשרי שגורג לא המציא את הרוכסן (זה חלש, לדעתי – ונובע מכך כשאמרתי גורג, זה שם פרטי, וזה יהיה אותו אדם בכל עולם אפשרי).
5. interchangeability salva veritate – לדוגמה, החלפה של 'ריץ' ב'אץ'. החלפה שמשמרת ערך אמת. אבל אז אפשר להחליף את 'כוכב השחר' ב'כוכב הערב' וזה ישמר אמת. אבל זה לא אנליטי... (אמת ושקר זה פונקציה של העולם האמיתי, לא של המשמעות). אבל 'דוד אוהב להביט בכוכב השחר' – האם אפשר לרשום את זה כ'דוד אוהב להביט בכוכב הערב'? . נתבונן בדוגמה נוספת: 'דוד מאמין שכוכב השחר הוא כוכב הערב' / 'דוד מאמין שכוכב השחר הוא כוכב השחר' – ברור שמדובר במשפטים שונים מהותית - יתכן שיהיה להם ערכי אמת שונים. **ולכן, צריך יהיה להשתמש במונחים שהם שקולים לאנליטיות.**

דוגמא נוספת היא ריבוי משמעות 'bachelor' כרווק, וכ'bachelor of arts'.

הוא מסכם ואומר שמשפט יכול להיות אמיתי בגלל המשמעות, ובגלל משהו שקשור לעולם. לפעמים נדמה לנו שיש משפטים שנכונים רק בגלל המשמעות, אבל זו אשליה, לדעתו של קוויין.

הדוגמה השניה – רדוקציונזם

מדובר כאן על שלילה של הטענה שאפשר לאשש משפטים בודדים. כשאנו עושים ניסויים, אנו מאוששים את כל הידע שלנו לגבי העולם. יש כאן הוליוזם של אישוש, וגם של משמעות (מילים מקבלות את משמעותן רק כחלק מכל הלשון).

The Quine Duhem thesis – הטענה היא שנתונים אף פעם לא מכתיבים תאוריה יחידה. הבחירה שלך בין התאוריות השונות אינה מוכתבת נתונים. נשים לב שאפשר לקרוא את זה כמקרה פרטי של בעיית האינדוקציה.

בעצם, כל תאוריה ניתנת לשינוי בגלל נתונים. לכן, אם משהו משתבש בניסוי – אפשר לשנות הרבה מאוד (אפשר לטעון שאינסוף) דברים בתאוריה כדי לאפשר לה עדיין להיות קונסיסטנטית. נשים לב, שאם יש משהו שמתנגש עם מערכת ההאמנות שלנו, בד"כ **פרגמטיקה** תהיה המוטיבציה שלנו לבחור מה לשנות בה. לטענתו של Quine, לוגיקה גם לא חסינה לשינוי – פשוט נעדיף בד"כ לא לשנות אותה. יש כאן עניין פסיכולוגי / סוציולוגי, לא הצדקתי.

למה להאמין לפי Quine בעצמים פיזיקליים? פשוט מאוד, התאוריה שמניחה אותם היא די נוחה וטובה. מדובר בסיבה פרגמטית בלבד.

הקשר בין שתי הדוגמות – הטענות ה'אנליטיות' הן פשוט טענות שאנו מעדיפים לא לשנות, אבל אין להן שום משמעות עמוקה מדי. שאלה מעניינת היא מה יקרה עם טענות אנליטיות שגם Quine מקבל? (הגדרות מתמטיות). אבל מאחר והוא מקבל שגם את עקרון הסתירה תאורטית אפשר לשנות. **כל טענה ניתנת להבסה אמפירית.**

ההבחנה אחרי Quine

המאמר של Quine היתה מאוד מאוד משמעותי. בוגוזיאן טוען שמה שקוויין הראה זה שטענות לגבי עובדות לא ניתנות לרדוקציה. נשים לב שQuine רדיקלי באופן רדיקלי.

בעייה אפשרית אחרת היא שכל הטיעון שיש כאן לא בטוח רלוונטי לאנליטיות אפיסטמית (משפט נכון אנליטי אם צריך רק לדעת את משמעותו).

האם אנליטיות עוזרת להסביר אפריריות?

אנליטיות אפיסטמית יכולה לעזור. הבעיה היא שלהגיד על משפט שהוא אנליטי אפיסטמי וזה שהוא אפרירי, זה מאוד מאוד קרוב. אנליטיות של פרגה לא חסרת כוח לגמרי, אבל לא פותרת את הבעיה, כי היא מניחה את האנליטיות של הלוגיקה.

סיכומון

בנוז'ור לא מהסס – אי אפשר לוותר על הצדקה אפרירית, אמפריציזם לא יכול לעמוד בפני ביקורת. הוא רוצה רציונליזם, ובספרו הוא מרחיב על זה, אבל לא בטוח שהוא מצליח להתמודד עם faculty of rational intuition.

אנוך נוטה בכיוון הרציונליסטי, וקונה את הטיעון שאם יש איזושהי הצדקה, אזי יש הצדקה אפרירית. השאלה היא אם יש עוד משהו שאפשר להגיד על זה.

מה זה נטורליזם?

ניתן להבינו כתיזה המטאפיזית (אונטולוגית) – כל מה שקיים בעולם הם דברים טבעיים, סוג הדברים שנחקר על ידי מדעי הטבע (מה שפיזיקאים חוקרים, לא מה שתיאולוגים חוקרים).
ניתן להבינו גם כתיזה המתדולוגית – המלצה בנוגע לאיך לברר דברים מסוימים – כולל עמדות אונטולוגיות – וההמלצה היא לנהל את הבירור בצורת המתודה המדעית.

נשים לב שאין שקילות בין תיזה אחת לשניה (יתכן שכל מה שיש בעולם זה דברים טבעיים, אבל המתודה המדעית של היום לא טובה מספיק, וקיבלנו מקור ידע שמפרט מה יש בעולם. בכיוון השני – יתכן שיש עובדות ש'לא טבעיות', שונות ממה שחוקרים במדעי הטבע, אבל עדיין כדאי לחקור אותן במתודה מדעית).

בדרך כלל נחיל את התיזה המתדולוגית, ולא המטאפיזית.

הרתיעה מנורמטיביות – המדע לא חוקר נורמטיביות / טעמים. **הצדקה היא מושג נורמטיבי**. אבל פיזיקאים לא חוקרים טענות נורמטיביות...

אם מקבלים את התיזה המטאפיזית, אפשר לגרור **שאינן עובדות נורמטיביות** – שכן, אם כל מה שיש בעולם זה דברים טבעיים, ואין דברים נורמטיביים בעולם, אזי אין עובדות נורמטיביות.

התיזה המתדולוגית אומר שאין סיבה להשקיע תקציבי מחקר במחקר של אמיתות נורמטיביות – שכן אין לנו איך לחקור אותן.

נשים לב שאם מקבלים שאפיסטמולוגיה שוללת את הנטורליזם וההפך – אז אפשר לראות את זה שהויכוח צריך להחליט על מה מהם לוותר.

מה זה to naturalize epistemology?

עושה רושם שאפיסטמולוגיה היא נורמטיבית. עד כה דיברנו בעיקר על הצדקה – מושג מאוד מאוד מאוד נורמטיבי.

Quine של

נניח נטורליזם מטאפיזי. מה אפשר לומר על שיח נורמטיבי?

1. למצוא מקום בעולם הנטורליסטי לעובדות נורמטיביות (סוג של רדוקציה של עובדות נורמטיביות לנטורליסטיות).
2. להגיד שהשיח הנורמטיבי עצמו הוא רווי טעות, ולא אומר כלום.

כשQuine אומר שהפסיכולוגיה צריכה להחליף את האפיסטמולוגיה, אפשר לקרוא את זה כרדוקציה – יש לבצע רדוקציה של אפיסטמולוגיה לפסיכולוגיה. צריך לבדוק את התהליכים הפסיכולוגיים של גיבוש האמנות, ותו לו.

האופציה השניה של Quine היא שמדובר בשיח רווי טעות. זה לא אומר שצריך לוותר על השיח-השיקול שצריך להנחות אותנו הוא פרגמטי. אפשר להגיד שאין אלוהים, ולכן השיח התאולוגי הוא רווי טעות – אבל זה לא אומר שצריך להפסיק לדבר על אלוהים. אולי להפסיק לדבר על אלוהים יגרום לבלאגן במדינה, אולי כדאי להמשיך לדבר על אלוהים. עם זאת, יתכן וכן כדאי לוותר על השיח – צריך לבצע את השיקול הפרגמטי.

כשQuine מתייחס לאפיסטמולוגיה כתאוריית טעות, לא ברור אם הוא ממליץ למחוק את השיח, או לאו. נשים לב שאם אומרים ש'יש לוותר על כל הטענות הנורמטיביות' אז היא מבטלת את עצמה – כי גם זו טענה נורמטיבית ☺

אופציה נוספת לקריאת Quine היא להניח שהוא מדברת על אפיסטמולוגיה כתאוריית טעות, אבל מציע להמשיך לדבר בשפה האפיסטמולוגית, אבל לדבר בעצם על מושגים פסיכולוגיים. לא ברור אם זה שלילה של האפיסטמולוגיה, או רדוקציה.

הקריאה של Kim

Kim מתייחס לטענה של Quine ש'דרכה של האפיסטמולוגיה היא דרכה של האלכימיה' – אבל הוא מתכוון רק להצדקה – שיש לוותר על מושג ההצדקה, לא רק על אפיסטמולוגיה.

התיזה של Kornblith

- יש חפיפה לא רעה בתשובות לשאלה הנורמטיבית (איך ראוי לגבש האמנות) ולדסקרפטיבית (איך אנשים מגבשים האמנות). כלומר, אנשים מגבשים האמנות בדרך לא רעה. (אפשר גם להגיד שזה די נכון – לפחות לגבי Mid sized objects - אנשים טובים בלדעת אם יש מולם כיסא).
- לכן, כדאי לעשות פסיכולוגיה כדי לגלות איך ראוי לגבש האמנות. הוא מציע שיש לעשות פסיכולוגיה, כדי להגיע לתשובות הנכונות לשאלות הנורמטיביות. זו דרך להבין את הטענה שהפסיכולוגיה צריכה להחליף את האפיסטמולוגיה. נשים לב שאם מקבלים את הגישה הזו, אז אי אפשר לענות לספקן – האמנה בכך שאנשים מגבשים האמנות באופן לא רע, מניחה שלילה של הספקנות.

נשים לב שבסה"כ זו עמדה די חלשה – היא אומרת שכדאי להסתכל בעולם כשעושים אפיסטמולוגיה. לא משהו מעניין מדי.

הרלבנטיות של ידע אפסטורירי

Kornblith טוען שאפיסטמולוגים לא יכולים לטעון ששום הצדקה אפוסטורירית אינה רלוונטית לדיון אפיסטמולוגי. להגיד שמהו הוא אפרירי אומר שהוא ניתן להצדקה אפרירית. יתכן שאפשר לגלות אמיתות על הצדקה באופן אפרירי, אבל זה מאוד קשה, ובאמצעים אפוסטוריריים זה יהיה הרבה יותר קל.

Reliablism

יש כאלה שמדברים על כך ש to naturalize epistemology זה פשוט לקבל עמדה Reliabilist (הצדקה היא אמונה שגובשה בדרך מהימנה). למה? כי Reliablism זה מקרה פרטי של רדוקציה נטורליסטית (לבדוק האם המתודה היא אמינה).

חיפוש אחר קריטריונים נטורליסטיים לתחולה של מושגים נורמטיים

מה שאנו מחפשים זה 'התנאים הנטורליסטיים למתי אמונה זה מוצדקת'. Kim טוען שזה הפרויקט הקלאסי של אפיסטמולוגיה.

30.5.2007

מנהלות:

יתוסף שיעור השלמה אחד. לא בשבוע הבא, הודעה ב-OWL.

תזכורת:

בפעם הקודמת דיברנו על הא-פריורי, הוליוזם אישושי, והוליוזם סמנטי. (הטענה שתאוריה מדעית מתנגשת עם המציאות באופן כוללני, לא במשפטים בודדים, ואפשר לבצע רביזיה בכל חלק בה, ואין הבחנה עקרונית בין אפריורי לאפוסטריורי). אפשר לדבר על קרבה / ריחוק ממרכז ההאמנות שלנו. כעת נדבר על Naturalizing Epistemology – סיסמה של Quine.

הבחנו בין התזה המטאפיזית של נטורליזם (טענה מטאפיזית: כל מה שיש בעולם זה מה שנחקר במדעי הטבע) לבין התזה המתודולוגית, המלצה בנוגע לאיך לברר עובדות – באמצעות המתודה המדעית.

מה זה to naturalize epistemology?

1. אופציה אחת – צריך לבצע רדוקציה של האפיסטמולוגיה לפסיכולוגיה.
2. אופציה שנייה – האפיסטמולוגיה היא שיח רווי טעות – אין דבר כזה אפיסטמולוגיה, כמו שאין מכשפות.

a. אם אתה תומך בתזה הזו, אתה יכול לטעון שצריך לזנוח את השיח הזה.

b. אתה יכול גם להגיד שמותר לדבר ככה, בגלל שזה מועיל.

לא ברור למה Quine מתכוון מבין האופציות הללו. Kornblith מציע תזה שאומרת שאנו 'די בסדר באופן שאנו מגבשים האמנות', ולכן אפשר ללמוד איך לגבש האמנות, פשוט על ידי בדיקה איך אנו מגבשים האמנות. זו טענה מתודולוגית בלבד.

Kim

אנשים שעושים אפיסטמולוגיה נטורליסטית, מה שהם עושים זה מחפשים את התנאים הנטורליסטיים למתי אמונה היא מוצדקת. אבל זה מה שעשינו בכל מקרה...

עד כאן חזרה על הפרק הקודם.

למה To Naturalize Epistemology?

נשים לב שאצל Quine הכל תלוי בהכל (הוא הוליסט), ולכן הטענות הנטורליסטיות שלו מתאימות גם לאפיסטמולוגיה. יש עם זה בעיה – אם לא מקבלים את הטיעונים הרדיקליים של Quine, אי אפשר לקחת רק חלק מהתזה שלו.

1. ביקורת על הפרוייקט האפיסטמולוגי המסורתי – וממנה אמור לעלות הצורך של הפרוייקט החלופי. Quine מבין את הפרוייקט המסורתי כניסיון לעשות רדוקציה של המדע למשהו בטוח יותר – נתוני חושים ולוגיקה. אם נצליח בכך – אולי נבין יותר טוב את המדע. למה לחשוב שהפרוייקט הזה נכשל?

a. ביקורת עליו (יום, Two Dogmas, ...) – שמובילות לזה שהוא נכשל.

- i. נשים לב שכדי לקבל את העובדה שהפרוייקט נכשל, צריך לקבל את האופציה שהפרוייקט האפיסטמולוגי המסורתי הוא כמו שמאפיין אותו Quine, מה שלא ברור בכלל.

עם זאת, אפשר לחלץ מקו המחשבה הזה תיאור אחר – הפרוייקט המסורתי נכשל, וברור למה היה כדאי לנסות אותו – שכן יש לו יתרונות. לשאר הדרכים לעשות אפיסטמולוגיה, אין שום יתרון אמיתי. לכן, לעשות אפיסטמולוגיה זה או לנסות את הפרוייקט המסורתי, אבל שנכשל, וכל שאר הדרכים – לא נותנות לנו הרבה.

אם הרדוקציה של המדע היתה עובדת, זה היה רעיון טוב, מאחר שכשל התנאים שווים, הרדוקציה היא שיפור תאורטי. אם אנו נושמים את הרדוקציה הזו, למה לא להשאר עם המדע כפי שהוא? מה היתרון להוסיף דברים?

האפיסטמולוגיה המסורתית מנסה לחרוג מהמדע, לבסס אותו. אם היא לא שאפתנית מספיק (לא עושה את הרדוקציה) – היא לא נותנת הרבה. אם כן, היא נכשלת. לכן, אין סיבה לעשות אפיסטמולוגיה מסורתית. בנוסף, יאמר קווין, כל אפיסטמולוגיה מסורתית שלא מבצעת רדוקציה, תצטרך להשתמש במדע – ולכן תהיה מעגלית, וחסרת ערך.

ביקורת על הטיעון הזה:

1. זה יומרני מאוד לתקוף את הכיוון שלא עושה רדוקציה – אתה לא יכול לדעת לאיפה שאפשר להגיע, ולכן אי אפשר לשלול את זה.

2. זה טיעון פרגמטי – בגלל שזה לא מעניין, אז לא נחקור את זה? זה כמו ששואלים – האם p? ואומרים 'לא מעניין' – מזה לא נובע שלא p. לכן אין כאן טיעון שצריך לעבור ל Naturalizing

Epistemology

טיעון שני של Quine

קו מחשבה אחר אצל Quine הוא שאם יש פשר לשאלה אפיסטמולוגית, הפשר היחיד של השאלות הוא פסיכולוגי. זה חלק של החשש הנטורליסטי הכללי מנורמטיביות.

אם מניחים שאין פילוסופיה ראשונית, כמו Quine מניח, ברור למה אין מקום לאפיסטמולוגיה ראשונית, אבל זה להניח את המבוקש.

טיעון שלא מוצג אצל Quine, אבל היה יכול להיות מוצג: אם נתבונן על כל היתרונות של אפיסטמולוגיה נטורליסטית, אז יש טעם לבצע אפיסטמולוגיה נטורליסטית.

הטיעון הדרוויניסטי של KornBlith

במאמר של Quine ב Natural Kinds, הוא דן בשאלה החדשה של האידוקציה של Goodman (grue,...), ושואל למה אנחנו מצליחים כל כך בשאלות האידוקטיביות. התשובה של Quine מציעה היא דרוויניסטית – אנו מצליחים, בגלל שאבולוציוניות, מי שיודע לעשות אינדוקציה, שרד. זו תשובה שמניחה מדע.

הרעיון של KornBlith הוא כדלהלן – ההאמנות שלנו פוגעות לא רע (מי שהאמנות שלו לא פגעו, לא שרד אבולוציונית). משעה שאנו מקבלים את זה, אז מה שאנו עושים, זו צורה טובה לאיך לגבש האמנות. זה לא מבסס אפיסטמולוגיה נטורליסטית באופן חזק במיוחד, אבל מבסס את התזה של KornBlith. צריך לזכור, שאם אתה שולל BallPark Psychologism, אתה ספקן, לכן קשה לשלול את התזה הזו לגמרי.

התנגדות:

1. שיקולים אבולוציוניים לא מדברים על אופטימליות. אולי אנו מותאמים לא רע לסביבה, אבל אין שום טעם להגיד שאנו מותאמים באופן אופטימלי לסביבה (אולי אנו מגבשים האמנות נכון ב 50% מהמקרים, וזה מספיק לנו כדי לשרוד?)
2. יתכן ואנו כושלים בגיבוש האמנות, אבל זה מוביל אותנו להצלחה. לדוגמא – אני טועה בשעת הטיסה שלי (מסיבה לא מוצדקת – השעון שלי מקולקל), ולכן אני מפספס את הטיסה. אמנם היתה תועלת לפספס את הטיסה, אבל לא היתה לכך הצדקה.
3. יתכן ואנו טובים בגיבוש האמנות שקשורות להשרדות, ולא לגבי מטאפיזיקה. ברור שגיבוש האמנות מטאפיזיות לא קשור להשרדותנו. זה לא דוחה את הטיעון של Kornblith, זה רק מצר אותו מהותית.
4. בשביל לשלול Ballpark psychologism, צריך להיות ספקן. אבל אנו באמת מוכנים להניח שספקנות היא שקרית? פעם הרי רצינו להביס את הספקן...
a. אבל אם אני חושב שצוידנו בכלים לגבש האמנות, אבל אנו לא משתמשים בהם. זוהי לא עמדה ספקנית, אבל מונעת מ Kornblith את טענתו.

למה לא To Naturalize Eptiemology?

קים מציע את האינטואיציה המרכזית – מה שקוויין עושה זה לשנות את הנושא. אפשר לעשות פסיכולוגיה, זה לא מה שרצינו לעשות. פסיכולוגיה לא תענה על השאלות שרצינו לשאול. אולי יש לקוויין טעמים פרגמטיים לשנות את הנושא, אבל זה עדיין שינוי של הנושא. Quine מדבר על יחס סיבתי בגיבוש האמנות, אפיסטמולוגים רוצים לדבר על יחס הצדקתי. קים אומר שאין רדוקציה של האפיסטמולוגיה והפסיכולוגיה. קים אומר משהו בסגנון 'הטענה של קוויין היא שאין אפיסטמולוגיה, לא שום אופציית ביניים'. קים טוען שאי אפשר לחסל את האפיסטמולוגיה, שאי אפשר לוותר עליה, ולכן קוויין טועה.

6.6.2007

היסק להסבר הטוב ביותר

למה זה מעניין? כי אנו עושים את זה כל הזמן, בכל מיני הקשרים. בילוש, הוא סוג של היסק להסבר הטוב ביותר. הרי מסקנת הבלש לא נובעת דדוקטיבית מהראיות! בHouse, יש סימפוטמים, שלא מנביעים לוגית את הדיאגנוזה – אלא הדיאגנוזה 'מסבירה באופן הטוב ביותר' את הסימפוטמים.

נראה שמוצדק להאמין בהיסק להסבר הטוב ביותר. בנוסף, אם נניח שזה לא מוצדק להאמין בהיסק להסבר הטוב ביותר – אז נראה שאנו תקועים עם בעיה של ספקנות בהקשרים רבים מאוד – כל מעבר מ'ראיות' למציאות. לדוגמא – ספקנות בנוגע לתודעות אחרות – אני יודע שאני תודעה, אבל איך אני יודע שלאחרים יש תודעה? אם אי אפשר להצדיק את ה'הסבר להיסק הטוב ביותר', אז איך נוכל להצדיק את ההאמנה שיש תודעות אחרות?

למה כדאי להגן על זה? כי זה יפתור המון בעיות ספקניות. אנו רוצים כלל, שיאפשר להסיק מראיות לטענה, באופן **שיפסול** חלק גדול מהטענות שמתאימות לראיות.

המדע משתמש ב'היסק להסבר הטוב ביותר' באופן רב – אם יש לנו n דגימות (זוגות סדורים (x_i, y_i)), נרצה תמיד להשלים את הגרף בין n הדגימות. אבל יש אינסוף השלמות אפשריות – לינארית, היפרבולית, לא רציפות, ...

הצעה: היסק להסבר הטוב ביותר הוא סוג של אינדוקציה, בעצם.

הצעה: היסק להסבר הטוב ביותר הוא הסתברותי בעצם.

ניסיון:

1. אנו משתמשים ב IBE^1 בהצלחה.
2. אם IBE לא מהימן, אז (1) מסתורי
3. לכן, IBE מהימן (מ1,2 בIBE) ... Rule Circular

מה זה IBE?

לפי Fumerton:

1. O is the case

2. If E had been the case, O is what we would expect
3. Therefore, probably, E is (or was) the case

נשים לב שלוגית זה נראה כך: $p \Rightarrow \left. \begin{matrix} q \\ p \rightarrow q \end{matrix} \right\}$, רע במיוחד.

הניסוח של Lycan:

1. $F_1, F_2, \dots, F_n$ are fact in need of explanation
2. Hypothesis H explains the $\{F_i\}_{i=1}^n$
3. No available competing hypothesis would explain $\{F_i\}_{i=1}^n$ as well as H.
4. Therefore, H is true

בעיות

1. האם נדרש שההסבר H יהיה **אקטואלי** (באמת מסביר) או **פוטנציאלי** (אם היה אמיתי, היה מסביר באופן מצוין)? אם אנו דורשים שהוא יהיה ההסבר האקטואלי הטוב ביותר, אני צריך לדעת שהוא ההסבר האמיתי לפני שאני עושה IBE. לא תורם כלום. כדי שזה יהיה מעניין, צריך לבחור את הפוטנציאלי!

a. מה גודל המאגר מתוכו בודקים את ההסברים האפשריים? לכאורה, אפשר אינסוף – אבל ליפטון מציע לבדוק רק את 'המתקבלים יותר על הדעת', שיטת 'שני הפילטרים'. נשים לב, שאנחנו תמיד מבצעים סינון כלשהו. ליפטון שואל את השאלה הדיסקרטיבית, וברור שמבצעים סינון – אף רופא לא חושב על אופציה של שד שנכנס לאדם, למרות שברור שזו אופציה שתסביר את המקרה. מצד שני, המאגר צריך להיות די גדול.

2. Likeliest or Loveliest Explanation? – יותר סביר. Loveliest – הסבר ה'יפה' יותר. ליפטון אומר שזה **Loveliest**, מאחר ואי אפשר לבחור את Likeliest – כי בשבילו, צריך לדעת מי מההסברים יותר סביר. כלומר, המדע מעדיף את ההסבר ה'יפה' יותר. אנו נשאל אם זה מוצדק.

3. אילו עובדות דורשות הסברים? לדוגמא, שאין לי פיצה בפריז (למרות שהיתה לי אתמול) דורש הסבר. האם זה ש2 הוא הראשוני הזוגי היחיד, דורש הסבר? כנראה שלא. נגדיר **Brute Facts** כעובדות שלא דורשת הסבר (למה? ככה!). יש שיגידו שכל מה שהסתברותו נמוכה, דורש הסבר. התנגדות לזה היא – נניח וקופים מתקתקים על מכונת כתיבה. לאחד יוצא ג'יבריש. לשני יוצא MONKEYS R COOL. אינטואיטיבית, צריך להסביר את השני. הסתברותית –

ההסתברות של שניהם שווה. אפשר להגיד שיש יותר הסתברות שהרצף יהיה ג'יבריש מאשר משפט רלוונטי בעל משמעות.

13.6.2007

המשך – Inference to the best explanation (IBE)

The deductive nomological theory

יש המון תצפיות. אנו מנחשים כלל, והוא מנביע אותן לוגית. הם סיבתיים, מלאים, ומאירי עיניים.

2.5

לא מספיר שההסבר יהיה הכי טוב – הוא צריך להיות מספיק טוב. אם כל ההסברים שאנו מכירים הם רעים, אולי כדאי להשהות שיפוט.

אינדוקטיבי / דדוקטיבי – IBE הוא אינדוקטיבי, לא דדוקטיבי.

ההיסק להסבר הטוב ביותר הופך את ההסבר ליותר סביר מהאחרים – אבל יתכן וכדאי לצרף לזה דרגות. צריך להתייחס אולי ל'**כמה הוא יותר טוב מהשאר**' כשמשמשים בו להסקת מסקנות.

2.8 – אין טענה שזה הקשר הראייתי היחיד (הסברי)

לפעמים יש ראיות E , שתומכות הסברית בתאוריה T_1 , שמנביעה לוגית T_2 . השאלה היא אם E תומכות ב T_2 ? לא בהכרח.

לדוגמא, אם אני רואה ברק, אזי אני יכול להסיק שהיתה שם התפרקות של מתח. אז אני יכול להסיק שעוד כמה שניות אני אשמע רעם. אבל הרעם לא מסביר את הברק.

3. מה הופך הסבר אחד לטוב יותר מאחר?

1. אצל Fumerton –

- a. פשטות אונטולוגית (התער של אוקהם) – כמה סוגי דברים יש בעולם?
- b. כוח הסברי (כמה דברים או סוגי דברים התאוריה מסבירה)
- c. סוג של שמרנות (דמיון להסברים שכבר קיבלנו) – כששאר הדברים שווים, תאוריה שדורשת מהפכה פחות טובה מתאוריה שלא דורשת מהפכה - הסתמכות על האמנות שיש לנו.
- d. **אני מוסיף** – כוח ניבויי (אחרת אל כל יכול מסביר הכל באופן מצוין). אנוך לא מסכים.

Lycan 2.

- a. פשטות מסוגים שונים – יש הרבה סוגים של פשטויות
 - i. פשטות אונטולוגית
 - ii. אלגנטיות תאורטית (יצירת גרף ממספר סופי של נקודות)
 - iii. הסכנות באקסיומות
- b. כוח הסברי – כמה דברים התאוריה מסבירה

- i. אולי זו דרישת פשטות מסדר גבוה יותר – צריך פחות תאוריות כדי להסביר את כל מה שדורש הסבר. ואז תאוריית העל שלי פשוטה יותר.
- c. הינתנות לבחינה והפרכה
- i. לדוגמא שדים – שאי אפשר להפריך את זה.
- d. פוריות להסברים אחרים
- i. עוזרת להסביר דברים אחרים – אבל עוד פעם, זה פשטות מסדר גבוה.
- e. סדר וניקיון (neatness)
- f. שמרנות

למה להסיק להסבר הטוב ביותר?

1. Weak Explanation - לפחות לעיתים מוצדק להסיק להסבר הטוב ביותר, ולכן לפעמים היסק להסבר
2. Weak Explanation + הדרישה שאין רדוקציה להסבר אחר. (כלומר, זה לא ניתן לרדוקציה להסבר הסתברותי / אינדוקציה)
3. Ferocious Explanation – זהו כלל ההיסק היחיד שמצדיק האמנה במסקנות. הדרך היחידה המוצדקת להסיק מסקנות בכללים שאינם משמרי אמת הוא IBE או סוגים שלו.
4. Holocaust Explanation – אותו דבר כמו 3, רק הרבה יותר חמור- כל ההסברים, כולל דדוקציה, היא IBE.

נדבר בעיקר על 1,2.

מה הופך צורת היסק לצורת היסק בסיסית?

למה זה מעניין אותנו? מעניין אותי אם IBE הוא טוב. לא אם הוא בסיסי או לא.

למעשה, Lycan לא מציע טיעון בעד Weak / sturdy explanation. Lycan חושב יש כאן עניין של נטל הוכחה – אנו תמיד עושים את זה, לכן צריך סה"כ לדחות התנגדויות לזה (מניח שזה עובד). אולי סיבה לזה היא שזהו באמת כלל היסק בסיסי – ולכן, אי אפשר להוכיח אותו. כמו שאי אפשר להסביר מה הערך של 'הנאה' באתיקה. כמו שאני לא יכול להצדיק מודוס פוננס בלי להתייחס להשלכות של זה.

יתכן ואפשר לנמק את 1,2 באמצעות טענות של Lipton – אבל צריך לזכור שהוא לא מתעניין בשאלה הנורמטיבית, אלא רק בדסקרפטיבית.

Lipton טוען שההסבר הטוב ביותר של פרקטיקות רבות שלנו הוא שאנו מסיקים להסבר הטוב ביותר. נשים לב שזה סוג של מעגליות – משתמשים בIBE בשביל להסביר IBE.

Prediction vs. Accommodation

Prediction – תאוריה שמנבעת, Accommodation – אותו דבר, אבל אחורה.

נחשוב על כך שאני זוכה בלוטו. נניח שמתארים תאוריה שמסבירים למה זכיתי בלוטו. נניח שיש תאוריה שמתארת מי יזכה בלוטו כאשר עדיין לא התקיימה ההגרלה. ברור שPrediction עדיף!

אבל אז – אם מדובר באותה תאוריה בשני המקרים, והראיה זהה – אז מדוע Prediction עדיף?!

אנוך – אין הבדל אינטרינזי בין Prediction ל'Accommodation', פשוט בד"כ הוא בא עם דברים אחרים שמאששים אותו. ליפטון – אם נשתמש בהיסק להסבר הטוב ביותר נוכל להתמודד עם זה. במקרים של Accommodation, ה-IBE לתאוריה זה שהיא נתפרה סתם. ב-Prediction, ה-IBE היא שהיא אמיתית.

אינדוקציה – IBE מאפשר לברור בין אינדוקציות טובות ללא. אינדוקציה סתם (זכיתי 3 פעמים ברולטה, אזכה גם בהמשך) לא תעמוד במבחן ה-IBE.

המודל ההיפוטי דדוקטיבי – אנו בונים תאוריה על ידי העלאת היפותזות (בדרך נס), ואז מאוששים אותן באורך דדוקטיבי.

למה לא IBE

- כי לא נתנו שום נימוק טוב ל-IBE...
- יחסיות – הרי הנימוקים ל-IBE היו נימוקים אסתטיים. Beauty is in the eye of the beholder – עם אותם ראיות, יש הסברים שלחלק יראו יפים ולנו לא.
- לייקן מתחיל מהקריטריונים של IBE – כולם יחסיים למגבש ההאמנה. אבל אם הצדקה היא לא יחסית – אז IBE לא תקף. מ.ש.ל.
- אפשר להגיד שהצדקה היא יחסית. האם הצדקה תלויה בנסיבות? מצד אחד, הגיוני שכן – אם לא ראיתי ראיות, הגיוני לא להאמין במה שהן גוררות. אבל זה לא אומר שbeauty is in the eye of the beholder – זה אומר שהיא רגישה לראיות.
- אפשר לדרוש קריטריונים אבסולוטיים של IBE.

לייקן וואן פראסן – ואן פראסן – המבקר הגדול ביותר של IBE. הוא מתבסס על הרעיון ש-IBE יחסי, והצדקה אפיסטמולוגית לא. לייקן מנסה להראות ש-IBE יחסי אבל רק מבחינת רגישות לנסיבות, אבל לא מבחינת 'יחסיות אסתטיות'.

ואן פראסן - השאלה מה ההסבר הטוב ביותר תלויה בגוף הידע שלך – תשובתו של לייקן – זו היחסיות התקינה.

ואן פראסן – למה אנו טוענים שאורך המוט מסביר את אורך הצל, ולא ההפך – רק יחסיות. לייקן – זה עניין אובייקטיבי לגמרי.

20.6.2007

המשך IBE (inference to the best explanation)

ניסינו לענות על השאלה – מתי הסבר אחד עדיף על פני האחר – והזכרנו את מונח הפשטות, אבל לא רק.

המשך – למה לא IBE

דיברנו על היחסיות – אם השאלה בנוגע ליופי היא יחסית, IBE מתבסס על כך, אזי גם הצדקה היא יחסית – בסתירה להנחה שהצדקה היא יחסית. לייקן מנסה לטעון שזה לא באמת יחסי.

5.2 – התנגדות הקשר לאמת

"Why should we believe that we inhabit the loveliest of all possible worlds?"

הרי ראינו ש IBE זה loveliest, לא likeliest. מה שמרכיב loveliest זה פרגמטי – פשטות. למה להאמין שיש קשר בין האמת לבין הטעמים הפרגמטיים?

Lycan עונה – אני לא טוען שהעולם הוא lovely – אני טוען שמוצדק להסיק בהתאם לכך. אבל אפשר להבין את ההתנגדות ככה – למה מותר לי להסיק כאילו שהעולם משובב נפש? אם אין לי ראיות לכך שהעולם משובב נפש, יש כאן בעיה.

אבל יש כאן בעיה נוספת – לדוגמא – נקביל את הבעיה לבעיה של מהו מספר? נניח שהוא בעולם האידאות האפלטוני. אבל נתבונן בבעיה – בד"כ כשמתמטיקאים מאמינים ב p (טענה מתמטית), אזי בד"כ p. למה יש את הקורלציה הזו? איך אפשר להסביר את הקורלציה הזו, הרי מספר הוא בעולם האידאות האפלטוני. יש כאן בעיה של מהימנות.

נחזור אלינו – יש לנו המון האמנות מוצדקות באמצעות IBE. למה הם מוצדקות? מהי הקורלציה הזו? נשים לב שאפשר להחזיר את הבעיה להצדקה – אם אין הסבר למהימנות של IBE, אזי אולי לא מוצדק להשתמש בו?

הטיעון הוא כזה – או שיש קורלציה בין האמנות מוצדקות לבין IBE, או שאין. אם אין קורלציה, אין סיבה להאמין בהן. אם יש, ואנו לא יודעים למה – אזי למה אנו מאמינים בהצדקתן? הצעה – נימוק אבולוציוני – לא היינו שורדים ללא IBE. אבל חשוב להגיד שזה מסתמך גם על IBE (אבולוציה...)

התשובה של Lycan היא גם בסגנון של 'Justification comes to an end somewhere'. נשים לב שאפשר להצדיק ככה גם את היועצת האסטרולוגית שלי. אפשר לקרוא את התשובה של Lycan כי זוהי מתודה בסיסית, שאי אפשר להצדיקה (להבדיל מהיועצת האסטרולוגית שלי). נשים לב, שזה לא מסביר את הבעיה עם כך שיתכן והמתודה לא מהימנה (לא ברורה הקורלציה, כמו שאמרנו לעיל).

Lycan התייחס לטענה הזו, אבל מנפנף אותה מהר, מדי לדעת אנוך.

אנוך חושב שהדרך הטובה להצדיק IBE היא סוג של הצדקה מעגלית.

למה אי אפשר להצדיק כך את היועצת האסטרולוגית, שאומרת תמיד להסתמך עליה?

אפשר להגיד שזו לא מתודה בסיסית. מה הקריטריונים לבסיסיות של מתודה?

אפשר אולי להגיד שמי שמסתמך על אסטרולוגיה גם יסתמך על IBE.
אפשר להגיד שיתכן קונפליקט בין האסטרולוגיה לבין IBE / אינדוקציה.
אנוך כתב מאמר שמדבר על קריטריונים לבסיסיות של מתודות. הקריטריון מסתמך על חוסר
נמנעות, על טענות פרגמטיות. אפשר לדבר על קונפליקט עם מתודות אחרות.

יש נסיונות לטעון שIBE לא בסיסית, ואפשר להעמידה על אינדוקציה. הראנו בזמנו שכל מתודה מהימנה
אפשר להעמיד על אינדוקציה.

The mind candy argument

הרעיון הוא שזה נראה כמו 'ממתק למוח' – נחמד לנו שזה כך. היתרונות של IBE (יופי, פשטות, ...) לא
מתאימים להיות אפיסטמיים.

אבל אם פתרנו את בעיית הקשר לאמת, נשאר כאן משהו? לא.

תשובתו של Lycan היא במונחי 'מהנדס שמנסה להנדס אותנו' – איזה יתרונות הוא צריך לספק?

אבל זה יתרון פרגמטי – Lycan לא אומר שזה מה שמצדיק IBE – מה שמצדיק אותה זה
בסיסיותה.

פרצפציה

(שרטוט יפה בHandout 12).

הקדמה

נשים לב שדנו בנושא בהקשרי הצדקה – פרצפציה היתה דוגמא מרכזית לטובת הצד האקסטרנליסטי בדיון – שכן נראה שפרצפציה מצדיקה האמנות, למרות שאין לנו מושג למה. זו דוגמא לכך שהצדקה לא דורשת שקיפות מלאה של המנגנון המצדיק. Dancy שואל האם נשאר מקום לדיון בפילוסופיה אחרי שהנירופסיכולוגים עשו את עבודתם. התשובה היא כמובן כן – יש שאלות שהמדע לא יכריע בהן – אבל ברור שצריך להיות התאמה.

החלופות:

1. ריאליזם – הדבר קיים בלי קשר אלי

a. ישיר – מה שאנו תופסים זה הדברים עצמם (כמו שאני תופס כאב, למרות שהוא לא באמת פרצפציה)

i. תמים - האם יש להם את התכונות שאני תופס (צבע, ...)

ii. מדעי – האם יש להם תכונות אחרות – ואז צריך לחלק בין התכונות הראשוניות והשניות.

b. עקיף – מה שאנו תופסים זה מדיום, משהו שנמצא ביננו לבין הדברים (כמו שאני רואה את עצמי במראה)

i. תמים / מדעי (כנ"ל)

2. אנטי ריאליזם – הדבר קיים רק בקשר אלי

a. פנומנליזם – to be is to be possible percieved – התנאי לקיום הוא התכונות של התפסות.

i. אלימינטיביזם / רדוקטיביזם

b. אידאליזם – to be is to be percieved – מה שלא נתפס, לא קיים.

i. אלימינטיביזם / רדוקטיביזם

חשוב להבין: ישירות לא דורשת חפות מהסיכוי לטעות. החלק הפנומולוגי של פרצפציה, אולי חף מטעות. יתכן ונדמה לי שאני רואה משהו, למרות שאני לא רואה אותו – שהוא לא שם. כדי להאמין שלא תתכן טעות, צריך להאמין שמה שקיים זה מה שנתפס על ידי.

פנומנליזם

נשים לב, היא עמדה קיצונית פחות מאידיאליזם – כל מה שצריך בשביל שמשו 'יהיה' – זה שיתכן שהוא נתפס. מה שנדרש לקיום זה ההיתכנות שלו להתפס תחת נסיבות מסוימות. לכן הוא יותר סביר מאידיאליזם.

רדוקציוניזם / אלימיניטיביזם (תקף גם בנוגע לאידיאליזם ופנומנליזם)

יש לנו את השיח לגבי 'דברים שקיימים בעולם'. עמדה רדוקטיביסטית תעשה רדוקציה של השיח הזה על תפיסות (כשאני אומר 'יש כאן משהו אדום', אני מתכוון 'יש שם משהו, שתחת תנאים נכונים, יתפס כאדום'). ברקלי הוא רדוקציוניסט.

יש גם עמדה אלימיניטיביסטית כמובן, שאומרת שמשפטים כמו 'יש כאן משהו אדום' הם שקריים, וצריך להפסיק לדבר ככה.

למה להיות פנומנליסט / אידיאליסט –

- כל דבר אחר שנלך עליו, נקבל ספקנות לפנים – קיים פער בין העולם לייצוגים אצלנו, כלומר ספקנות. אם $to\ be\ is\ to\ be\ percieved$, ואנו תופסים משהו, אזי הוא קיים ☺.
- נשים לב – יש אתגר ספקני – הפער בין הפרצפציה שלי לאלוהית. אם יש סטנדרט אובייקטיבי כלשהו, יש פער לספקנות.
- לא ברור שעמדות פנומנליסטיות מתקבלות על הדעת (שיש בהן מקום לטעות) פותרות את בעיית הספקנות.
- חסכנות – טענה על חסכנות אונטולוגית. מניחים מינימום דברים – בלי ישויות אובייקטיביות.

למה לא להיות פנומנליסט / אידיאליסט ?

- ברור לכולם שזו לא עמדה $common\ sense$ ית.
- מה מסביר את התפיסה שלי? נניח שאני רואה כסא – הריאליסט יגיד שיש שם כסא, ועוד כמה דברים. מה יאמר האידיאליסט? $Explanation\ comes\ to\ an\ end?$ אידיאליסט צריך לטעון שיש כאן 'brute perception' – תפיסה שלא ניתן להסביר.
- הפנומנליסט ידבר במונחי דיספוזיציות של תפיסה – יש דבר שהוא כסא, שמהותו היא הדיספוזיציה להתפס (להראות תחת נסיבות מסוימות, ...). יש לו הסבר קצת יותר טוב מהאידיאליסט.
- Dancy דן בשאלה אם יש תכונות דיספוזיציונליות שהן הסוף לשרשרת הסברית. להיות שביר זו תכונה דיספוזיציונלית. להיות בעל מסה מסוימת זו תכונה קטגורית. יש טענה שתכונות דיספוזיציונליות הן אף פעם לא בסיסיות, וניתנות תמיד לרדוקציה לתכונות קטגוריות. אם מניחים זאת, הפנומנליסט בבעיה.
- לדוגמא: לגלית וניל יש את הדיספוזיציה 'להאהב על ידי'. ברור שהיא לא בסיסית וזה ניתן לרדוקציה לתכונה קטגורית.
- ההבדל הוא שהריאליסט נותן את האובייקט במונחים קטגוריים, הפנומנליסט יכול רק במונחים דיספוזיציונליים.
- מה פנומנליסטים צריכים להגיד על העבר הרחוק? אין לו דיספוזיציה להיתפס.
- לפעמים אנשים טוענים שהטיעון לריאליזם הוא IBE. לדוגמא, סדירות בתופעות (אני רואה את אותם דברים כל הזמן). לריאליסט יש הסבר, לאידיאליסט אין כל כך (בלי האל וכיו"ב).

- בונז'ור אומר שהדרך הכי טובה להסביר שהניסיון שלנו סדור, אבל לא לגמרי, הוא ריאליזם.

ריאליזם

למה עקיף (representative)?

Inferentialism: מה שאני רואה באופן ישיר זה מידע חושים של משטחים בצבעים – ואני מסיק במחשבתי – אם אני רואה ירוק רצוף, עם שחור למטה, כנראה שזה כיסא. לפי זה הידע שלי לגבי כסאות הוא היסקי.

אבל, נראה שזה לא תאור נכון – אני לא עושה היסקים כאלה בראשי. אבל זה עדיין לא אומר שצריך ריאליזם ישיר.

ריאליזם עקיף אומר שאני רואה דברים In virtue of sense data, ויש גישור בין העולם לבין מה שאני רואה. זה לא Inferentialism.

- אינטרוספקציה – כשאני רואה עגבניה, אני במצב של 'מה זה לראות עגבניה'.
- פער הזמן – כשאני מסתכל על משהו רחוק – לדוגמא, השמש שנמצאת במרחק 8 דקות אור. אני לא רואה את השמש עכשיו, אלא את השמש מלפני שמונה דקות. אם אני רואה מאורע על השמש, אזי הרושם שלי על המאורע לא באותו זמן של המאורע. יש משהו באמצע ביני לבין המאורע, וזהו הרושם של המאורע. אני תופס את המאורע בזכות הרושם של המאורע, שהוא נפרד מהמאורע. האופן שבו Dancy שולל את זה הוא שריאליזם ישיר לא דורש זהות בזמן. מה שעניין הזמן מראה שהפרצפציה יכולה להיות ישירה במובן אחד, אבל לא במובן אחר (זמן). זה לא אומר שיש משהו 'באמצע' בשביל לאפיין ריאליזם עקיף.
- נשים לב שתהליכים נויורופיזיולוגיים לא מאוששים את זה – אפשר להגיד שהם חלק מהתפיסה, לא 'באמצע'.

- הטיעון מאשליה – נתבונן בשני מצבים – באחד אני רואה משהו מולי, ובאחד אני רק מדמין שקיים משהו מולי. נשים לב שיש דומה – בשניהם יש את הפנומנולוגיה של האירוע, אבל באחד מהם אין אובייקט. הריאליסט הישיר צריך להגיד במקרה של האשליה שיש תהליך אחר, שיש לו קווי דימיון למה שקורה כשאני באמת תופס את האובייקט. הריאליסט העקיף יאמר שבמקרה של הפרצפציה, אני באמת קולט את האובייקט בגללו – במקרה האשליה, אין אובייקט, אבל עדיין יש לי את רשמי החושים. יש כאן אחידות בהסבר של הריאליסט העקיף, לעומת הישיר. יש לו את טווח הביניים ('נתוני החושים') שקיימים גם בפרצפציה, וגם באשליה. חשוב להבין – sense data הוא פרטי (וזה בערך הדבר היחיד שאנו אומרים עליו).

- נחשוב על הבדלים בין החושים – על ראייה נרצה להגיד שהיא מתחברת באופן ישיר, על ריח לא כל כך... למה זה? אפשר להגיד שאם כלבים היו עושים פילוסופיה, אולי הם היו חושבים שריח הוא ישיר, ולא ראייה. אולי זה מראה שהאינטואיציות על הישירות לא מדהימות.

למה לא עקיף?

▪ הטענה שלפעמים 'אנו מודעים לעולם באופן ישיר'. 'אני רואה ישירות את המכונת' – מתקבל על הדעת.

○ ראה את ההתנגדות לעיל. לא נסכים ל'אני שומע את המכונת' – אני שומע את המכונת בגלל שאני שומע את הרעש שלה.

▪ Double awareness – אני יכול להיות מודע לקיום קבוצה בגלל שאני מודע לקיום חבריה. אבל זה לא המקרה עם Sense data נורא לא דומים לאובייקט אמיתי. לכן למה אני מודע לראשון דרך השני? סוג של נימוק של חסכנות.

The adverbial Theory

אם אתה ריאליסט עקיף, אתה אומר שיש אובייקט בינינו לבין העולם – sense data. אם אתה ריאליסט ישיר, אין שום דבר באמצע. אופציה אחרת, היא שיש משהו באמצע, אבל הוא לא אובייקט. יש adverb – המצב של 'אדום מוצג לי'. זה לא צריך להיות אובייקט נפרד. זה פתרון שנראה שנהנה משני העולמות – מסבירה אשליה – 'אדום מוצג לי', אבל מצד שני אין double awareness – אין שני אובייקטים.

למה ריאליזם ישיר?

▪ אכזבה משאר האופציות. פסלנו את האנטי ריאליזם, ריאליזם עקיף משאיר מקום לספקנות. לכן ננסה ללכת על ישיר. אפשר לנסות לטשטש קצת את התמונה הקרטזיאנית של 'העולם' ו'הנפש'.

▪ תשובת טיעון האשליה של Dancy – נבין פרצפציה כקוניונקציה של תחושה, ומשהו קוגניטיבי – האמנה – ביטוי להאמנה. יש כאן יסוד פנמונולוגי (מה מרגיש בפנים) ויסוד קוגניטיבי. מה שהוא טוען (ולא נראה סביר), ששני היסודות האלו לא ניתנים להפרדה. על כן, גם באשליה גם קיים היסוד הקוגניטיבי – כלומר, האמנה שקרית במקרה זה, וגם את היסוד הפנמונולוגי באותו אופן.

נשים לב, שאם אפשר להפריד בין היסוד הפנמונולוגי והקוגניטיבי, אזי זו תאוריה עקיפה.

ריאליזם נאיבי או מדעי?

הדיון של Dancy בהקשר זה הוא בעיקר של ריאליזם ישיר. הטענה המרכזית היא שיש קשר טבעי בין ריאליזם ישיר לנביאיות, ועקיף למדעיות. הוא חושב שהוא מגיע, לפחות באופן חלקי, לשילוב של ריאליזם ישיר ומדעי, אבל זה לא ברור.

בעיות עם ריאליזם ישיר נאיבי:

- אובייקטים מאבדים את הצבע בחשכה. איך זה יכול להיות?
- אפשר להגיד שצבע מורכב מהאובייקט + באור.
- אובייקטים לא מאבדים את צבעם בחושך. אנו מאבדים את היכולת לתפוס בחושך.

27.6.2007

בא עד לבית משפט, ושואלים אותו – אתה בטוח שראית את משה שם? והוא אומר, כן. שואלים אותו?
אתה בטוח? והוא אומר – לא, אולי אני מוח בתיבה?

BIV – אי אפשר להשיב לטיעון, אבל מאידך נראה שיש משהו עקר בדיון הזה. נדמה שרק בשיעור
אפיסטמולוגיה אפשר לדבר על BIV. אפשר לייחס ידיעה למישהו בלי לענות על השאלות הספקניות.

הטענה המסורתית היא שידעה היא פרדיקט תלת מקומי:

1. יודע

2. טענה

3. זמן

הטענה הקונטקסטואלית מוסיפה עוד פרמטר:

4. סטנדרט אפיסטמי.

מה קובע את הסטנדרט האפיסטמי המתאים? ההקשר. העד צריך להגיד שביחס לסטנדרט האפיסטמי
בשיעורי אפיסטמולוגיה הוא לא יודע, אבל ביחס לסטנדרט המתאים לבתי משפט.

תזכורת: $K_P \wedge K_{P \rightarrow Q} \Rightarrow K_Q$ – Closure.

הקונטקסטואליזם מאפשר לנו לשמור על Closure. (אני יודע שיש לי ידיים, ואני לא יודע שאני לא מוח
בתיבה).

חלופות רלוונטיות

היסטורית, עמדה מהסוג הזה מגיעה מהתאוריה של טרצדקי – **חלופות רלוונטיות** – אתה מבקר בגן
חיות, ואני רואה משהו שנראה כמו זברה. בנסיבות נורמליות אני חושב שזה זברה. כמובן שיתכן וזה
'פרדה שצבועה כזברה'.

מקרה נוסף הוא שיש גן חיות, שיש לבעליו תחביב לצבוע פרדות כזברות. נניח שאני יודע את זה. השאלה
היא אם עכשיו אנו יודעים שיש שם זברה? אנו לא כל כך בטוחים. אפילו אם תהיה שם באמת זברה.
טרצדקי מנסה להגיד – השאלה אם אני יודע או לא זה לא רק פונקציה של כל האופציות, אלא של
האופציות הרלוונטיות.

נשים לב לנקודה מעניינת – מה הופך את האופציה לרלוונטית? זה שבעל גן החיות נוהג לצבוע זברות, או
שאני יודע את זה?

אם אני יודע את זה, אז אני יודע שהמתודה של להסתמך על ראייה לא מהימנה בגן חיות, ולכן ברור
שההאמנה לא מוצדקת – בגלל שאין לי הצדקה – ולא צריך קונטקסטואליזם.

אם אני לא יודע, אז עצם ההרגל של בעל גן החיות עושה את ההבדל. **ברור שזו בעיה** – מה קובע
שרלוונטי לבחון שבעל גן החיות צובע את הפרדות שלו, ולא שיש חייזרים שנוהגים להתחפש לזברות, או
כל אופציה פסיכית שכזו?

4 – כמה פרטים

מה לא שנוי במחלוקת – גם הלא קונטקסטואליסט יכול להכיר שיש חשיבות מסוימת להקשר ביחסי ידיעה.

סמנטיקה ופרגמטיקה: סמנטיקה – משמעות, ערכי אמת. פרגמטיקה – מתי זה בסדר לטעון בשיחה טענה מסוימת.

לדוגמא, אם יש לי מיליון דולר בחשבון, ואני מתחמק מתרומה בזה שאני אומר 'יש לי 4 דולר בחשבון' (ברור שיש לי 4 – יש עוד \$999,996). זה לא שקרי, אבל זה בעייתי פרגמטית – בשל מוסכמה פרגמטית – 'לטעון את הטענה הכי חזקה שאני יכול לטעון בהקשר מסוים'.
Implicature – מה שמשמע ממה שאמרתי – לדוגמא, מ'יש לי 4 דולר בחשבון' משמע שאין לי מיליון, למרות שזה לא נובע.

Invariantist יגיד ש'ידע אינו קשור להקשר. אבל אתה יכול לחשוב שפרגמטיקה של יחסי אמת קשורה להקשר. לכן, גורל המחלוקת בקונטסטואליסטים ואינוריינטיסטים מוכרע במחלוקת בין סמנטיקה ופרגמטיקה.

Derosé מצדיק בצדק שאפשר לבחור בגישה קונטסטואליסטית לא רק בנוגע לידיעה – אלא בנוגע לכל מושג אפיסטמי אחר (הצדקה לדוגמא).

נשים לב שקונסיסטנטי לטעון שהסטנדרט לידיעה תלוי בהקשר, למרות שהסטנדרט בהצדקה לא – אבל לא נטען כך בד"כ.

אפשר לתקוף את מקרה גן החיות בכך שהשתנו הראיות שלי (הידיעה על הפסיכי שמנהל אותו...). אבל נשים לב שבשביל הטענה הזו צריך שנדרוש ידיעה על המנהל.

נשים לב – קונטקסטואליזם מתאים גם לתאוריות אפיסטמיות אחרות – אינטרנליזם, אקסטרנליזם, קוהרנטיזם, פאונדנטיזם.

: Subject vs. Attributor contextualism

השאלה היא האם הסטנדרט נקבע ע"פ ההקשר של מביע יחוס הידיעה (attributor), או ההקשר של מי שאנו שופטים את הידיעה שלו (subject)?

נתבונן בדוגמת האסם – מישהו שנמצא במדינה בה מזייפים אסמים, הוא עומד מול אסם אמיתי, ולא יודע זאת. נרצה להגיד שהוא לא יודע שיש מולו אסם – וזה טוען subject contextualism.
דוגמא אחרת – מרי מוכרת עגבניות בשוק. אנו נשאל אם מרי יודעת שהיא לא מוח בתיבה – נרצה להגיד שהיא לא יודעת – וזה טוען Attributor contextualism (מרי חושבת שהיא יודעת שהיא לא מוח בתיבה).

מציעים גם Issue Contextualism – נושא הדיון (אבל זה קרוב לSubject contextualism).

אנו נדבר מעתה על Attributor Contextualism – מה שקובע זה מי שמדבר יחוס הידיעה. נשים לב – לכשנדבר על BIV, תעלה רמת הוודאות הנדרשת.

למה קונטקסטואליזם:

5.1 -

התמודדות עם ספקנות. אנו מתמודדים עם תרחישים ספקניים בלי לוותר על closure ויש לנו תשובה טובה ללמה הספקן הכריע אותנו תקופה ארוכה.

אבל זה ויתור – אני מוותר לספקן ברמת הוודאות הגבוהה. נתמודד מול התגובה של פאטנם, שמנסה להביס אותי ברמת הוודאות הגבוהה. אנחנו לא פותרים את הקונפליקט. פשוט מנסים למנוע ממנו לחלחל לדברים אחרים.

5.2 - Making sense of conversation – הבעיה בדוגמת העד היא שימוש לא סביר במונח ידיעה.

אלמלא זו היתה פרשנות טובה לשיחות, התשובה לספקנות היא אד-הוקית.

5.3 - פרדוקס הלוטו. אני יודע שהידיעה לא דורשת ודאות. אני יודע אבל שיש קשר בין הסתברות

לידיעה. נניח שהסיכוי בלוטו הוא 1 למיליון. האם אני יודע שהוא לא יזכה? לא. אבל למה אני מוכן להגיד שאני יודע שאנוך יגיע לשיעור, למרות שהסתברות שהוא לא יגיע גדולה מ-1 למיליון? אפשרות אחת זה כדי לא ליחס לאנשים חוסר רציונליות בוטה (הם יודעים שהם לא יזכו, אבל יקנו כרטיס). אבל כמובן, שקונטקסטואליזם פותר את הבעיה באופן פשוט.

זה פותר גם את בעיית הלוטו והעיתון – שניים קונים כרטיס לוטו. אחד אומר 'אני יודע שלא זכיתי' – למרות שלא קרא בעיתון. שני קורא בעיתון ואומר 'אני יודע שלא זכיתי', כי כתוב כך בעיתון. אבל הסיכוי שהעיתון יטעה גדול מהסיכוי שאני אזכה...

6. למה לא?

6.1 - זה בכלל עמדה אפיסטמולוגית? אולי רק לשונית?

6.1.1 אבל למי אכפת?

6.2 רק תלות פרגמטי – WAM(warranted assertability maneuver) – הטענה היא שזה תמיד

אפשרי. לדוגמא, אני מציג את הטענה שכל גבר הוא רווק. נניח ויש דוגמאות נגדיות. אני יכול להגיד – הוא גבר, ולכן הוא רווק. זה שהוא התחתן, אומר שלא ראוי לטעון שהוא רווק.

השאלה היא מתי WAM הוא לגיטימי ומתי לא?

מתי WAM אסור – מקרה 'כל הגברים רווקים', לדוגמא.

מתי הוא טוב – אני יודע טענה מסוימת. לדוגמא - אני יודע שאני אבוא עם אוטו. אבל אני אגיד 'יתכן שאני אבוא עם אוטו', כדי להמנע מטרמפ. ברור שזה לא תקין שאני אגיד את זה – פרגמטית. מה הקריטריון? שלילתו נשמעת רע – אני אומר ש'יתכן שאני לא אבוא עם אוטו' גם נשמע רע, אם אני יודע שאני אגיע.

בנוסף, ה-WAM הטוב זה דפוס שאנו מניחים בהרבה מקרים – 'assert the strongest' –
נבדוק את דוגמת העד בבית המשפט – אם הוא יגיד שהוא בטוח, זה לא נשמע מוזר.
הטענה של derose היא כזו – כולם מסכימים שיש תלות בהקשר. כדי לטעון שהיא פרגמטית,
צריך להציג WAM טוב. ה-WAM כאן הוא לא טוב.

4.7.2007

המשך קונטקסטואליזם

למה לא להיות קונטקסטואליסט?

- 6.2 - מה שלא טוב בתשובת העד הספקן הוא פרגמטי. דיברנו על למה הWAM כאן הוא טוב.
- 6.3 פרטים חסרים – לדוגמא, hidden indexical – 'כשאני אומר 'כואב לי הראש'', ברור שההקשר הוא אני (לי כואב). כשאני אומר 'גלידת שוקולד טעימה יותר מגלידת וניל', יש כאן hidden indexical – כנראה שהכוונה היא ביחס אלי. השאלה היא איך עובדת hidden indexical. (הרי הקונטקסטואליסט טוען שיש כאן אינדקסואליות חבויה – רמת ההצדקה). יש אתגרים מהכיוון של 'רכישת שפה' – איך אנו רוכשים מושגים שהם hidden indexicals. אולי ההבחנה בין פרגמטיקה לסמנטיקה מטשטשת? לא ברורים כאן הפרטים עדיין (אבל רק לנו).
- 6.4 מה קורה כשהסטנדרט גבוה? מישהו אמר ספקנות, והסטנדרט קפץ. עכשיו מה – פנמנולוגית, אנחנו לא מושכים את השיפוט שלנו כשמישהו אומר ספקנות. יש נטיה לא למשוך את הטענה שלנו לגבי מזג האוויר כששואלים איך אני יודע אם אני מוח בתיבה. רוב האנשים לא מסכימים לוותר לספקן גם בסטנדרט הגבוה. לא עונים לספקן במגרש שלו.
- נקודה נוספת לא ברורה – כדי להעלות סטנדרט אפיסטמי, כל מה שצריך לעשות זה להגיד 'ספקנות'. אבל איך מורידים אותם? לא ברור.
- 6.5 ידע שבלתי ניתן לביטוי / מחשבה – בסטנדרט הנמוך אני יודע שיש לי ידיים, ואני יודע שזה גורר שאני לא BIV – כלומר אני יודע בסטנדרט נמוך שאני לא BIV, אבל אני לא יכול לבטא או לחשוב את זה, כי זה יעלה את הסטנדרנט.

Neo Mooreanism

2. הטיעון של MOORE

- a. אני יודע שיש לי שתי ידיים
b. אם אני יודע שיש לי שתי ידיים, אני יודע שאינני BIV.
c. לכן, אני יודע שאינני BIV.
נראה שהוא תקף. בנוסף, b נראה סביר בהתאם להגדרת BIV. לכן, אם מקבלים את a, אז חייבים לקבל את c. אם לא מקבלים את c, אזי a שקרי.

בעיות

זה אומר שיש בעיה בטיעון הספקני, לא אומר מה הבעיה.

הבעיות שפריטצ'רד מדבר עליהן:

- a. 'The dialectical Impropriety Objection' – מניחים את המבוקש (Handout 3.1)
a. אינני יודע שאינני BIV
b. אם אני יודע שיש לי שתי ידיים, אני יודע שאינני BIV
c. לכן, אינני יודע שיש לי שתי ידיים
הם תקפים באותה מידה – אבל אולי יותר טוב להניח שאינני יודע שאינני BIV (אולי לא...)
b. 'The conversational impropriate' – זה לא בדיוק דרך לשכנע את הספקן, להגיד לו 'תתבונן בידיים שלי'.
c. 'The non supporting epistemology objection' – לא נתתי הסבר אפיסטמולוגי – איך אני יודע את זה, מה פתח את הפתח לספקנות.
d. כגד
e. גד
f. (3.6) – 'The evidential Scpeticism' –
a. הראיות שלי לכך שיש לי ידיים אינן מעדיפות את הטענה שיש לי ידיים על פני הטענה שאני BIV (טענה שאינה מתיישבת עם הטענה שיש לי ידיים, ואני יודע זאת).
b. אם אני יודע שיש לי שתי ידיים, אז הראיות שלי לכך מעדיפות זאת על פני הטענה שאני BIV.
c. לכן, אינני יודע שיש לי ידיים.
נשים לב שיש כאן קשר מעניין בין ידיעה לראיות. יש כאן הגדרה של 'favoring relation' – מתי ראיות גורמות לי להעדיף ידיעה א' על פני ב'.
מה moore היה טוען על זה? (טיעון ניאו מוריאני)
a. אני יודע שיש לי ידיים
b. אם אני יודע שיש לי שתי ידיים, אז הראיות שלי לכך מעדיפות זאת על פני הטענה שאני BIV.
c. הראיות שלי לכך שיש לי ידיים מעדיפות את הטענה שיש לי ידיים על פני הטענה שאני BIV.

הטענה של פריטצ'רד היא שהמהלך הניאו-מוריאני לעיל נראה מאוד לא מתקבל על הדעת (יחסית לטיעון הספקני שתיארנו מעליו). הרי בנינו את התרחיש הספקני ככזה שאין לנו ראיות לגלות אותו.

נעבור לסעיף 4 – מדוע לאקסטרנליסט קל יותר להיות Neo Moorean

פריטצ'רד טוען שלאקסטרנליסט הרבה יותר קל למלא את הדרישות שהוא הציב לNeo Moorean. אבל עד כמה זה מעניין? הרי אנו יודעים שלאקסטרנליסטים יותר קל להתמודד עם ספקנות. (הרי כל מה שצריך, שיהיו דרכים מהימנות לגיבוש האמנות, אני אפילו לא צריך לדעת את זה).

סעיף 5 – אינטרנליזם

אולי אפשר להציג תשובה ניאו-מוריאנית עם אינטרנליזם. בואו נראה איך להבין את האתגר הספקני. בשביל זה נשתמש במושג הקדימות האפיסטמית:

a. אתה יודע שמיכל הדלק שלך כמעט ריק

b. אתה יודע שמחוג המיכל מתקרב ל-E.

אתה יודע שהידע על מיקום המחוג **קודם אפיסטמית** (לא זמנית) לכך שמיכל הדלק שלך מתרוקן.

אם כן, נחשוב על טיעון שיש בו הנחה p_1 ומסקנה p_2 . הוא מניח את המבוקש אם הם שווים. הוא גם מניח את המבוקש אם p_2 קודם אפיסטמית ל p_1 . לדוגמא:

המיכל ריק

המחוג על E.

בדרך כלל, הטיעון הזה מניח את המבוקש. הוא חסר טעם אפיסטמי. כמו $p_1 \Rightarrow p_2$ - הוא לא מעניין.

הוא סובל מאותו פגם אפיסטמי כמו טיעונים שמניחים את המבוקש באופן ברור.

נחזור לטיעון של מור (הראשון) – האם הוא מניח את המבוקש? צריך לדעת האם שלילה של ג' קודם

אפיסטמית לא'. האם זה שאתה יודע שיש לך שני ידיים זה בשל העובדה שאתה יודע שאתה לא BIV.

אבל, אם זה לא המצב – אם אתה יודע את העובדה שיש לך שני ידיים בלי ידיעה מוקדמת אפיסטמית

שאתה לא BIV, אז הוא דווקא לא רע....

השאלה, עם כן, היא האם בשביל לדעת שיש לך שני ידיים, אתה צריך כבר לדעת שאתה לא BIV?

פריטצ'רד יענה שיש הרבה דברים שאתה יכול לדעת בלי שום הצדקה אליהם.

to a first approximation, whenever you have an experience as of p's being the case, you thereby have immediate (prima facie) justification for believing p.

כביכול, האינטואיציה שלי שיש לי ידיים, לא דורשת שאני אדע שאני לא BIV.

הנימוק העיקרי שהוא נותן זה האינטואיציות הפשוטות, ואיך עונים לאתגרים אפיסטמיים.

נשים לב – ההצדקה המיידית הזו לא דורשת infallibility. היא יכולה להיות שקרית. היא יכולה להיות

לא 'self evidence'.

המיידיות הרלוונטיות היא מיידיות אפיסטמית. פריטצרך חושב שזו תשובה לא רעה של הדוגמטיסט.

נחזור לטיעון של מור – מוצדק ש'יש לי שתי ידיים', ואין קדימות אפיסטמית לזה שאני לא BIV על זה שיש לי שתי ידיים, ולכן אני יכול לגייס הצדקה לכך שאני לא BIV.

בעיה שעולה מכאן 'easy knowledge':

a. הדלת בפני אדומה

b. לכן היא אינה לבנה-מוארת-באור-אדום

סוג של תרחיש ספקני 'בזעיר אנפין'. הוא תקף. a מוצדק – מהפרצפציה שלי. הוא לא מניח את המבוקש. כך אפשר לבסס את המסקנה שהדלת אינה לבנה-מוארת-באור-אדום.

אפשר כך לבסס את הפרצפציה:

a. הדלת אדומה

b. נדמה לי שהדלת אדומה

לכן פרצפציה אמינה. כל מי שמחויב לידע בסיסי – באמצעות מתודה בלי שיש לי הצדקה למתודה עצמה, מחויב לידע קל. ככה אני יודע שאין זכרות שהן פרדות מוסוות. כהן טוען שידע קל אינו ידע.

אפשר להגיד שכהן צודק בנוגע לידע קל. לפעמים 'ידע קל' לגיטימי. אולי מה שצריך לעשות זה להציג אבחנה מתי ידע קל הוא לגיטימי ומתי לאו.

אנוך מציע במאמרו שידע קל קיים. אבל לא לגבי כל המתודות – לא כדאי לבסס האמנות על מה יקרה שבוע הבא על סמך גרמי השמיים, אלא אם יש ראיות עצמאיות למתודה הזו. מתי כן ומתי לא? מן הסתם, לא נוכל להצדיק את המתודות (הרי הן בסיסיות). ההצעה היא פרגמטית – בעקבות רייקנבאך – ההצדקה הפרגמטית של אינדוקציה (סיפור הדייג הרעב שפרגמטית כדאי לו להטיל לו את הרשת).

נשים לב שזו קצת כניעה לספקן (ע"פ רייקנבאך). ע"פ אנוך, המתודות הבסיסיות הללו הן אלו שלגביהן Basic knowledge מוצדק. אנוך מנסה להציע את הסיפור הפרגמטי לא כמחליף את הסיפור האפיסטמולוגי, אלא כמסביר איזה מתודות הן בסיסיות ואיזה לאו.